Է. ՏԱՐԻ 2001 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 9 ՀՈՒԻ 4383—Հ. Տ. 18 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1890 — Ն. Տ. 30 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1890 — ՀԻՋՐ. 15 ՍԷՊԷՐ 1308 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ԱՌԱՔՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԹԱՂԹԱՏՈՒՆ
Գալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خانندە آره‌وك
غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամբողջ տարի	160
Կէս տարի	80
Քառորդ տարի	40
Եւրոպայ տարի	200
» » կէս տարի	100
Արտասահման երկրներուն տարի	56
» » » կէս տարի	28

Նամակներ եւ գրութիւններ վերաբերեալ խմբագրութեան վրայ է
Գրութիւններ եւ յայտարարութիւններ ուղղուիլ կամ գրուիլ հետեւեալ հասցէին

Les abonnements sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 18 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, 1890

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՀԱՆՋԵԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ ԵՒ ԶՐՈՑՑՆԵՐ

*Երեսփոխանական ընտրութիւններէն ետքը քաղաքային ընտրութիւնքեկան ամբաղնդել իշխանական կառավարութեան դիրքն է Պուլկարիա։ Ռուս հրապարակագիրը Պ. Թաթիշեւ կը շարունակէ Նովոյէ Վրէմյայի մէջ հրատարակել իւր տպաւորութիւններ Պուլկարիոյ վիճակին վրայ։ Առաջին անգամ Գերմանիոյ ընդհանուր հիւպատոսին այցել մտադրեր է։ Բայց կառապանը սխալմամբ Աւստրիոյ հիւպատոսարանը տարաւ զինք։ Հիւպատոս Պ. ֆոն Պուրիան հասկցուց ռուս հրապարակագրին թէ սխալ տեղ եկած է, բայց և այնպէս տեսակցեցան, և Աւստրիոյ-Հունգարիոյ ներկայացուցիչն ըսաւ թէ Վիեննայի և Փեթերսպուրկի միջեւ յարաբերութիւնք բարեկամական են, և մէկէ զատ ամէն խնդրոց վրայ կատարեալ համաձայնութիւն կը տիրէ երկու դահլիճներուն միջեւ։ Այն մէկ բացառութիւնն ալ պուլկարական խնդիրն է։ Ռուսիա Ֆերտինանտ իշխանին և իւր կառավարութեան ընտրութիւնն ապօրէն կը նկատէ։ Աւստրիա Ֆերտինանտ իշխանին ընտրութիւնն օրինաւոր կը ճանչէ, բայց կ'ըսէ թէ Պուլկարիոյ արդի կառավարութիւնն օրինաւոր նկատուելու համար պէտք է Տերութեանց կողմէ պաշտօնապէս ճանչուի։ Պ. ֆոն Պուրիան գովեսանք յիշեց Պուլկարիոյ մէջ տիրող բարեկարգութիւնն ու բարգաւաճումն, իբրեւ ուղղակի արդիւնք Ֆերտինանտ իշխանին վարչական ձեռնհասութեան։ Պ. Սթամպուլով եւս շատ կարող մարդ մ'է։ Բայց պուլկար նախարարապետը կը քննէ մարդ է, չուտով կը զրգռի։ Աւստրիոյ հետ առեւտրական պայմանագրոյ մը բանակցութեանց երկարաձգումը կ'երեւի թէ դժգոհութիւն պատճառած է Աւստրիոյ ներկայացուցչին։ Պ. ֆոն Պուրիանի յայտարարութեանց կարեւորագոյն կէտն այն է թէ Պուլկարիոյ մէջ տիրող վիճակն անքակտելի համարելու ասոիճան զօրաւոր կը նկատէ։ Ֆերտինանտ իշխան ամուր դիրք մը կը բռնէ երկրին մէջ։ Նախարարք, բանակն և ժողովուրդն անձնուէր են իրենց իշխանին։ Պուլկարական խնդիրը լուծելու միակ միջոցն է ճանչել արդի կացութիւնն ըստ փաստքանց պուլկար ժողովրդեան, որով կ'ապահովի եւրոպեան խաղաղութեան անվրէպ շարունակումը։ Պ. Թաթիշեւ կը յարէ թէ Պ. ֆոն Պուրիան շատ ճարտար մարդ է, և Ֆերտինանտ Իշխանին ամենէն վստահելի խորհրդականը դարձած է։ Ամէն օր կ'երթայ կը տեսնէ Իշխանը, և խորհուրդներ կուտայ նմա։ Իշխանն անոր խօսքին կ'անսայ ո՛չ միայն Աւստրիոյ ազդեցութիւնն յարգելով, այլ և ճանչելով աւստրեան դիւանագէտին իմացական գերազանցութիւնը։ Պ. ֆոն Պուրիան նմանապէս կ'ազդէ Անգլիոյ և Իտալիոյ ներկայացուցիչներուն վրայ, մասամբ նաեւ Գերմանիոյ գործակալին վրայ։ Իւր պաշտօնակիցք «Սոֆիայի Մէթէրնիխը» կ'անուանեն զինք։

* * *

Ի վերջ այս տեսակցութեան, Աւստրիոյ ներկայացուցիչն ըսեր է ռուս հրապարակագրին. «Ֆերտինանտ իշխան ի բոլոր սրտէ կը ցաւի թշնամական ընթացքին վրայ զոր իրեն նկատմամբ կը բռնէ Ռուսիա, և ամէն բանէ աւելի կը բաղձայ հաշտութիւն մը գոյացնել ռուս կառավարութեան հետ։»— Առ այս ռուս լրագիրք կը պատասխանեն. «Եթէ Բոպուրկեան իշխանն այնքան փափաքող է հաշտուելու Ռուսիոյ հետ, միջոցը շատ պարզ է. թո՛ղ հրաժարի Պուլկարիոյ դահէն, և երթայ առանձնանալ իւր Էպէնթալի դղեակին մէջ։»— Բայց յայնժամ առնի՞նչ պիտի ծառայէր իւր հաշտութիւն Զարին կառավարութեան հետ, կը պատասխանեն Պուլկարք։

* * *

Պ. Թաթիշեւ ապա դնաց տեսաւ զՊ. Վանկէնհայմ, Գերմանիոյ ընդհանուր հիւպատոսն, որ ռուսահպատակաց շահերը պաշտպանելու պաշտօնն ունի։ Հիւպատոսը պատմեց թէ ի Պուլկարիա այցելող Տոկորուքի ռուս իշխանին առանց մեծ ազմուկի երկրէն արտաքսումն և վախճանեալ Փանիցայի հետ դատապարտեալ Բալոպքով ռուսահպատակին Ռուսիոյ յանձնումն ո՛րչափ հոգ պատճառած էին իրեն։ Պ. ֆոն Պուրիանի պէս, Պ. Վանկէնհայմ եւս կ'ըսէ թէ Պ. Սթամպուլով շատ կարող, նշանաւոր մարդ է, բայց կրքոտ։ Ի Պուլկարիա քաղաքական կուսակցութիւնք բնաւ կարեւորութիւն չունին։ Նա որ իշխանութեան վրայ չէ՝ ընդդիմադիր պաշտօն կը վարէ։ Այնչափ կուսակցութիւն կայ որչափ կուսակցապետ։ Պ. Ռատոսլաւով Ալէքսանդր Իշխանի կուսակից կը համարուի։ Այնպէս չէ։ Այդ կուսակցապետ քէն պահած է պարզապէս զի նախարարական պաշտօնէն հանած են զինք։ Ուրիշ շատ մը երկիրներու մէջ ալ այնպէս չէ՞, կը հարցունէ Պ. Թաթիշեւ, որ խօսք հասկցող մարդ մը թուի լինել։ Ֆերտինանտ իշխանին վրայ գերման ներկայացուցիչն աւստրեան ներկայացուցչին պէս կը խորհի։ «Բայց իշխանին վրայ իմ կարծիքս գոյացուցած եմ ուրիշներէն լսածիս համաձայն. զի Պերլինէ ինձ տրուած հրահանգաց համաձայն, անձնական յարաբերութիւն չեմ տածեր Ն. Բարձրութեան հետ»։

Պ. Թաթիշեւ դուրսէն իմացեր է թէ Պ. Վանկէնհայմ ուղղակի յարաբերութիւններ կը տածէ Ֆերտինանտ Իշխանին հետ, թէեւ աչխարհի առջև չի հռչակեր՝ վիշտ չպատճառելու համար ռուս կառավարութեան, որոյ ներկայացուցիչն է միանգամայն,

ՊԻԶՄԱՐԲԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Այս խորագիր պէտք է մերթ ընդմերթ երևի լրագրաց էջերուն մէջ, որպէս զի չմոռցուի թէ ժամանակաւ Պիզմարք Իշխան մը կար։

Մինչ Վիլհէլմ Կայսր բոլորովին մոռցած է նախկին Երկաթեայ Նախարարապետն որոյ խօսքն անգամ չընար, կիսովին հիւանդ մարգու տեղ դնելով զնա, և կ'երթայ Մոլթքէ Կոմսին սիրալիր այցելութիւն մ'ընել Նորա բնակարանին մէջ ի Սիլեզիա, Պիզմարք, որ իւր անհամբերութիւնը չի կրնար զսպել, վերսին ունկնդրութիւն կը շնորհէ ազատական խմբագրի մը, որուն սա մտօք կը խօսի. «Թէեւ դադրած եմ կառավարական պաշտօնատար մը լինելէ, բայց քաղաքացի եմ ու կը մնամ, և ո՛չ ոք զիս կրնայ զրկել իբրեւ քաղաքացի իմ իրաւունքներէս։ Իմ կարծիքներս պիտի չարաւնակեմ յայտնել ազատապէս (*)։ Ինչ կը կարծէք, արջի մը պէս գետին պիտի պառկիմ որ ձմեռը կ'անցուցնէ քնանալով և իւր թաթերը լզելով։ Դալով իմ երեսփոխան ընտրուելու պատահականութեանս, այդ բան ինձ անախորժ չի թուիր արդարեւ։ Բայց նիւթական մի քանի արգելքներ կան։ Երեսփոխանական պաշտօնս կանոնաւորապէս վարելու համար երթալ Պերլինի պանդոկի մը մէջ բնակիլ հաճելի վիճակ չեմ համարիր բնաւ, վարժուած լինելով լայնարձակ բնակելու։ Եւ գիտէք որ երեսփոխան մը ամէն նիստի ներկայ պէտք է դտնուի։ Մէկ նիստի երթալ և յաջորդ նիստէն բացակայ մնալ շատ անպատեհ է։ (Այս մասին շատ մը հայ երեսփոխանք տարակարծիք են Պիզմարք Իշխանէն։) Բրուսիոյ Մերակոյտի մասին խնդիրը տարբեր է։ Ես ցկեանս անգամ եմ այն ժողովոյ, և երբ ուզեմ կրնամ ներկայ դտնուիլ։ Ամէն պաշտօններէս հրաժարեցուցած եմ, բայց միայն Պետական Խորհրդոյ գերնախագահութիւնը պահած եմ, որովհետեւ այս Խորհրդոյ անդամք դատաւորաց նման կը կարգուին, և այն պարագայից մէջ եւեթի կը հրաժարեցուցուին յորս դատաւոր մը կ'արձակուի պաշտօնէն։ Բայց այս Պետական Խորհրդոյ գումարումն ալ Կայսեր կամքէն կախեալ է։»

ԳԵՐՄԱՆ ԱԶՆՈՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Կ'երեւի թէ գերման ազնուականութիւնն ուրիշ ազնուականութիւններէ ետ չի մնար իւր գայթակղելի արարքներով։ Այս օրերս ի Պերլին ազնուականաց ոմանց անպատուաբեր շռայլութեանց վրայ այնպիսի բաներ գրուեցան որ պահպանողական Բիշեոյ Զայտունգ, որ Արքունեաց կարծիքը կը ներկայացնէ սովորաբար, կծու յօդուածով մը ազդարարութիւն մը կ'ուղղէ գերման ազնուականութեան։ «Ամէն ինչ զարմանալի ազազակն եւս քան զեւս բարձրաձայն պիտի լսուի եթէ ազնուականութիւնն առաւել ասյ՝ չարաւնակելով ամուլ շռայլութիւններն, որք չունեւոր և համեստ դասերուն զայրոյթը կը գրգռեն, և կրնան վրտանգ սպառնալ բռնանդակ ընկերութեան։» Բիշեոյ Զայտունգ յուսարեկ կ'եզրակացնէ. «Զենք յուսար թէ յորդորներ և իրատներ օգուտ պիտի ունենան. զի ազնուականութիւնն այն հանրածանօթ սկզբունքին համեմատ կը գործէ՝ «Մեզմէ ետքը՝ ջրհեղեղ»։

ԿԱՊԻԿԻ ՄԸ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՅՕԳՈՒՏ ԲԱՆԱՒՈՐ ԱՐԱՐԱԾՈՅ

Տարիքստ աղջիկ մը, Օրիորդ Բէթթի, որուն համար կ'ըսուէր թէ հարուստ է, Սան-Ֆրանչիսկոյի մօտերը կը բնակէր մեկուսի ագարակի մը մէջ, իրմէ աւելի տարիքստ և կռնչ սպասուհոյ մը հետ։ Կապիկ մ'ունէր որ իրեն կը հետեւէր ամենուրեք, և իւր տիրոջին մէկ անկիւնը կը ննջէր։ Գիշերային շարագործ մը նոյն տունը մտաւ, և խեղճ օրիորդն սպաննեց՝ դանակի հարուած մը տալով կռնչին։ Կատարեալ լռութեան մէջ այս ոճիրը գործելէն ետեւ, կամ կարասիքը խուզարկել սկսաւ՝ համբաւեալ ոսկւոյ հանքը գտնելու յուսով։ Կապիկն որ ամենայն ինչ դիտած էր, ելաւ ձեռք առաւ դանակն, և մինչ ոճրագործը սնտուկի մը վրայ խոնարհած էր, կապիկը դանակն անոր երկու ուսերուն մէջտեղ մտցուց իւր բոլոր ոյժով։ Ապա զնաց իւր աղաղակաւորթնցուց սպասուհին, որ եկաւ վերցուց իւր տիրուհին։ Սա չէր մեռած տակաւին, իսկ չարագործն արդէն ուանդած էր վերջին շունչը։ Լիւնչի օրէնքն (ակն ընդ ակն և ատամն ընդ ատամն) այսպէս կարեւոր նուիրագործում մը ստացաւ կապիկի մը հնարիմացութեամբ։ Այս կապիկ հիմա մեծ ժողովրդականութիւն կը վայելէ Ամերիկայի մէջ։

ՀՆՏԱՒՈՏՆ ԱՄԵՆՈՒՐԵՔ ԱՅԼ ՄԱՆԱՒԱՆՆ Ի ԿԱՐՄԻՐ ԾՈՎ

Ֆրանսայի հանրային առողջապահութեան յանձնաժողովոյն վերջին նստին մէջ, անցեալ շաբթուն, որ Տքթ. Պրուարտէլի նախագահութեամբ գումարեցաւ, տեղեկարերն ընդհանուր տեսութիւն մ'ըրաւ աշխարհի չորս կողմն հնտաւոտ վարակեալ երկրաց վրայ, այլ մանաւանդ ծանրացաւ Կարմիր Ծովու մէջ տիրող հնտաւոտին վրայ, ուր սատակագոյնս ճարակած լինելը ցոյց տուաւ ուղիղարոյ նկարագրութեամբ մը։ Հոն, ի Կարմիր Ծով, վարակեալք հազիւ մէկ ժամէն կը մեռնին, իբրեւ կայծակնահար, ակռաները սեղմուած և մարմինը կծկուած։ Անկարելի է ո՛և է դարման ընել։ Բանուորը կը մեռնի։ Տեղ մը, կը պատմուի թէ չատեր կը թաղուին առանց թաղման հրամանագրի։ Շատ դիակներ ալ անթաղ կը նետուին քաղաքին դուրս, չունեցուն և գիշակեր թռչնոց ճարակ։ Աչքովս տեսայ, կ'ըսէ սկանատես ուղեւոր մը, որ վարակեալ ուղեւորներ պարսպաց մօտ կ'երթային մեծաւ տառապանաք՝ սատուերի մէջ մեռնելու համար, բայց զանոնք ոտքէն բռնած կը քաշէին արեւուն տակ կը ձգէին, որպէս զի վայրկեան մը յառաջ փչեն իրենց վերջին շունչ։ Ուրիշ աղքատ ուղեւոր մը որ մահամերձ էր՝ պատգարակի մը մէջ դրին, եւ ժողովրդեան ըսուեցաւ որ մեռնողին հագուստներն անոր է որ յանձնառու լինի մերկացնել մեռեալը։ Բժիշկներն եւ դեղագործք կանխիկ վճարում կը պահանջեն։ Հիւանդաց մեծագոյն մասն անխնամ կը մեռնին։»

Այս ողբալի պարագայից մէջ եթէ մխիթարական բան մը կայ, սա է թէ՝ ձեռք առնուած ազգու միջոցներու շնորհիւ՝ Եգիպտոս ցարդ զերծ մնաց Կարմիր Ծովուն մէջ այնքան սատակութեամբ տիրող ահռելի համաճարակէն։ Ց'Եգիպտոս պահ մը տիրող սարսափը փարատած է այժմ։

Տքթ. Մահէ իւր վերջին տեղեկագրով կ'ըմբռնէր Ֆրանսայի առողջապահական խորհրդոյն թէ հնտաւոտը գրեթէ անհետացած է Տիգրանակերտի, Վանայ, Բաղէշի և Մոսուլի նահանգաց մէջէն։ բայց նորագոյն հեռագիր մը ծանոյց հնտաւոտի երեւումն ի Հալէպ, ուր տեսան 15էն մինչեւ 20 բռնուած են 31 անձինք յորոց 20ը մեռած։ Այս լուր շատ դատուելով, Ֆրանսական կառավարութիւն Սքէնտէրունի ծոցէն եկող նաւերուն գէմ խիստ զգուշութիւն հրամայեց։

Սեպտ. 27 Թուով հեռագիր մը կը ծանուցանէ Մարիտ թէ Սպանիոյ վարակեալ նահանգաց մէջ հնտաւոտը նուազելու վրայ է։

Ի ԽՐՈՒԱԹԻՒ

Պանեպարքայի մէջ պահպանութիւն ընող խրուաթ զօրագնդոց ենթասպայներուն կողմէ խնդակցական հեռագիր ղրկուեցաւ Խրուաթաց ազգաբեր եպիսկոպոսին Սթրոմայերի, անոր եպիսկոպոսական անուանման քառասնամեկին առթիւ։ Փէշթայի մէջ այս իրողութեան շատ գէշ աչքով կը նայուի, զի խրուաթ զօրագնդոց ընթացքը ցոյց կուտայ թէ համակրանաց շարժում մը կայ բանակին մէջ։ Զինուորական իշխանութիւնք խիստ քննութիւն բացին այս ձեռնարկութեան մասին։ Խրուաթք կը պատասխանեն Փէշթայի լրագրերուն թէ Սթրոմայէր արքեպիսկոպոս խրուաթ զօրաց համակրելի եղած է նաեւ այն հոգածութեամբ զոր ցուցուց զինուորական ծառայութեան մէջ դտնուող իւր խրուաթ հայրենակցաց կրօնական շահերուն, և հետեւապէս խրուաթ ենթասպայից խնդակցական հեռագիրն անդատաճառ համասրաւեան զդացմանց վերագրելու տեղի չկայ։ Զի արդ և իցէ, իրողութիւնն ուշադրաւ է երբեւ ժամանակաց նշան։

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԻ ՀԵՌԱԳՐԵՐ

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԵՔ Ի ՍԵՐՊԻԱ

Սերպիոյ Ազգային ժողովոյն ընտրութիւնք աւարտեցան։ Ընտրեցան 119 Արմատականք, այսինքն կառավարականք, և 18 ընդդիմադիրք, որոցմէ երկուքը Պ. Գարաշանինին կուսակից և 16ը Պ. Ռիսթիչի։ Թէեւ Պ. Ռիսթիչ ինք երկրին խնամակալն է, բայց շատ մը կէտերու վրայ տարակարծիք լինելով օրուան արմատական կառավարութեան, իւր կուսակիցք ընդդիմադրաց կարգին մէջ կը դրուին։ Պ. Կարաշանին ընտրեցաւ Դանուբի դաւառին մէջ։ Արմատականք խնդիր կ'ընեն թէ ընդդիմադիր կուսակցապետ Պ. Կարաշանինի ընտրութիւնը վաւերական կրնա՞ նկատուիլ, քանի որ 1889 մայիսի խռովութեան մէջ իւր ձեռքով ուսանող մը զարկած սպանած լինելու ամբաստանութեան ներքեւ կը գտնուի դեռ եւս։

Պելկրատի ժողովուրդն եռանդագին ցոյց մ'ըրաւ ի պատիւ արմատական կուսակցապետ Պ. Փաշիչի, որ Միլան թագաւորին օրով իբրեւ քաղաքական գործիչ մահուան դատապարտուած էր։ Ընտրութիւնք կատարեալ բարեկարգութեամբ կատարեցան։

ԻՇԽԱՆԱԿԱՆ ԱՄՈՒՍՈՒԹԻՒՆՔ

Խօսք կայ թէ Զարեւիչն Աթէնք այցելութեանն առթիւ պիտի նշանուի Յունաստանի թագաւորին դստեր Մարիա իշխանուհւոյն հետ, և թէ նոյն առթիւ Եորկիոս թագաւորին երկրորդ որդի Եորկիոս իշխան եւս պիտի նշանուի Օրլէանեան դերդաստանէն Շարթրի դքսին դստեր Մարկրիդ իշխանուհւոյն հետ։ Բայց Հավասի Գործակալութիւնը դիտել կուտայ թէ այս կրկին ամուսնութեան խորհուրդք օրթոտոքս դաւանութեան տեսակէտով ծանր դժուարութեան կը բախին։ զի Զարեւիչն ազգական է Մարիա իշխանուհւոյն, և Շարթրի դքսին աղջիկն հռոմէադաւան է, և հաւանական չէ որ կրօնափոխ լինի։

ՀՐԵՇՏՔ Ի ՌՈՒՍԻԱ

Ռուս կառավարութիւնն Հրէից խնդիրը քննելու համար նոր յանձնաժողով մը կը կարգէ, կազմեալ այն գաւառաց կառավարիչներէն և պաշտօնեաներէն յորս բնակութիւն թոյլատրեալ է Հրէից։ Այս նոր յանձնաժողով պիտի քննէ Փահլէն կոմսի նախագահութեամբ յառաջադոյն կազմեալ յանձնաժողովոյ մը տեղեկագիրն, որ նոյն խնդիրը քննած էր ընդ երկար։

ԳԵՐՄԱՆԵՔ Ց'ԱՓՐԻԿԷ

Անգլ. մարտանաւ մը Զանզիպարէ մեկնեցաւ Ափրիկէի արեւելեան եզերաց վրայ ի Վիթու երթալու համար, ուր, ինչպէս ծանուցինք, Արաբք այս օրերս քաղաքին մէջ իսկ ջարդեցին գերման երկրախոյզ մարմին մը, որ Պ. Քիւնցէլի առաջնորդութեան ներքև դէպ ի ներսի երկիրներն երթալ կը պատրաստուէր։ Որովհետեւ Վիթուի երկրին վրայ սեփականութեան իրաւունքն այս օրերս Գերմաններէն անցաւ Անգլեացւոց, այս վերջինք խիստ քննութիւն մը պիտի կատարեն։

ԱՒՍՏՐԵԱՆ ՆԱՒԱՏՈՐՄ

Աւստրեան նաւատորմն Հիւսիսային Ծով դացած էր մասնակցելու գերմանական նաւատորմին ռազմափորձերուն։ Նիզակակից երկուց կայսրուներն ու մանկական գգուանքը պիտի ընդունի։ Բայց կոմսը գիտէ որ ես սիրեմ զաւակս, թէ սիրով պիտի մեծցուցէի զայն, թէ անոր համար ամէն բան պիտի ընէի։ Ինչո՞ւ ինձի չի յանձներ զայն։ Դուք ըսէք, պարոն Քորվիզիէ. մինչ ուրիշ կին մը կրնա՞յ մօր մը տեղը բռնել անոր զաւկին քով։

—Ո՛չ, տիկին կոմսուհի, երբէք։

—Ո՛հ, այո՛, օտարական կին մը չի կրնար մօր մը տեղը բռնել մանկան մը քով, մանաւանդ երբ աղջիկ մըն է այն։ Շատ լաւ կրնայ խնամքներ տալ մարմնոյն, ֆիզիկական այժ առաջ բերելու համար, բայց գործը այդքանով չի լմնար, եւ մայր մը միայն կրնայ կազմել զաւկին հոգին, անոր մտաւոր խնամականութեան ծաւալման օգնել ու անոր սրտին մէջ բարի զգացումներու ծնունդ տալ, իր կամքին համայնութեամբ։ Մայրը միայն կրնայ ուրախութիւն պատճառել իր զաւկին, և եթէ տառապի նա, ինքն է դարձեալ որ ուրիշներէն լաւագոյն կերպով կրնայ մխիթարել մանուկը եւ անոր արցունքները սրբել։ Լասէռ կոմսն որ ամէն բան ուսումնասիրած, ամէն բան նորոգած է, գիտէ նաեւ թէ մայրական սէրն անհուն է եւ թէ չատ բաներ կարող է ընել։

—Ես այդ ամենուն համոզուած եմ, տիկին կոմսուհի, բայց ինչպէս ըսի ձեզ, Պ. կոմսն այնպէսի գաղափարներ ունի որք ժամանակին հետ պիտի փոխուին։ Սպասեցէք. յուսացէ՛ք։

Կոմսուհին հեգնծանք մը արձակեց։

—Ո՛չ, ըսաւ, արտմութեամբ գլուխն օրօրելով, ինքն անողոք եւ անգութ պիտի մնայ։ Իրաւունք ունէր զիս դատելու եւ դատապարտելու, բայց սոսկալի խստութեամբ ի գործ դրաւ իր այդ իրաւունքը։ Աւա՜ղ, ես չեմ պաշտպաներ ինքզինքս, չեմ ապաստամբիր, արժանի էի այս վիճակին։ Տառապի՛լ, ահա իմ ճակատագիրս։ Լասէռի կոմսին եւ ձեր առջեւ դատուող դժբաղդ կնոջ միջեւ օ՛ր եւ է կապ չկայ, պարոն կոմս Իրեն համար, ա՛լ ոչինչ եմ ես, ալ այս աշխարհքէն չեմ։

—Կը սխալիք, տիկին կոմսուհի։

Մանկամարդ կինը նորէն գլուխը ցնցեց։

—Ո՛չ միայն Պ. կոմսը ձեր վրայ կը մտածէ, շարունակեց նոտարն, այլ եւ ջերմ հոգածութիւն մը ունի ձեր վիճակին նը-կատմամբ։ Ինչպէս պատիւ ունեցայ ձեզ ըսելու, Բարիզի մեկնելէն ի վեր միակ նամակ մը գրած է ինձ, եւ այդ նամակի մէջ ձեր վրայ միայն կը խօսի, տիկին կոմսուհի։

—Իմ վրաս։ Ա՜հ, այո՛, անշուշտ կը պատմէր ձեզ թէ իր ետեւէն երթալու յանդգնութեան կամ յիմարական գաղափարն ունեցայ, աղջիկս ձեռքէն խլելու համար։

—Մինակ այդ բանը չըսեր ինձ, տիկին կոմսուհի. ամբողջ նամակը ձեզ կը վերաբերէր արդէն։

Մանկամարդ կինը զարմացկոտ նայուածք մը սեւեռեց Պ. Քորվիզիէի վրայ։

—Հիմայ, շարունակեց նոտարը, պիտի ըսեմ ձեզ թէ ինչու համար Պ. կոմսը գրեց ինձ, թէ ինչ է իր նպատակը կամ լաւ եւս իր կամքը, եւ թէ ինչու կ'սպասէի ձեզ։

—Մտիկ կընեմ ձեզ, պարոն։

—Ձեզ կ'ըսպասէի, տիկին կոմսուհի, վասն զի բնազդում մը ունէի թէ պիտի գայիք։

—Գուշակած ըլլալու էիք իմ վիշտս, անձկութիւններս։

—Այո՛։ Ադկից զատ, գիտէի որ յոյժ դժուարին կացութեան մը մէջ կը գտնուէիք, թէ դրամ չունէիք, եւ թէ գրեթէ առանց ապրուստի միջոցի մնացած էիք։

Կոմսուհին կարմրեցաւ յանկարծ։

—Բայց ի՞նչ ըսել կ'ուզէք, պարոն, գոչեց։

—Ներեցէք, տիկին կոմսուհի, եթէ այսպէս համարձակ կը խօսիմ հետերնիք. բայց այս բան չի պակսեցներ ձեզ նկատմամբ ունեցած ծայրայեղ յարգանքս։

—Իրա՛ւ է թէ աղքատ եմ, պարոն, շատ աղքատ, ըսաւ կոմսուհին, քանի որ բան մը չունիմ կը տեսնէք հագուստս որ պերճութիւն ցոյց չի տար։

Դառն ժպիտ մը նկարուեցաւ մանկամարդ կնոջ դէմքին վրայ։

—Միակ շրջազգեստ մը ունէի, շարունակեց, բայց ծանրագին շրջազգեստ մը, որուն վրայ քանի մը հարիւր ֆրանքնոց ժանեակներ կային. ծախեցի զայն՝ անօթութենէ չի մեռնելու համար։

—Օ՜հ, ըրաւ նոտարը։

(Շարունակելի)

ԹԷՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՌ

ԽԵԼԱԳԱՐԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԱՆԿՈՒՄԸ

Երկար լռութենէ մը ետքը, Պ. Քորվիզիէ խօսք առաւ։

—Տիկին կոմսուհի, ըսաւ, պէտք չէ որ վհատիք եւ ո՛չ ալ յուսահատիք։ Զէք կրնար գուշակել թէ ապագան ի՞նչ վերապահած է ձեզ։ Ինչպէս ուրիշներ ըսած են ինձմէ առաջ, ես ալ կ'ըսեմ թէ ժամանակը մեծ վարպետ մըն է. լեռները միայն չեն հանդիպեր իրարու, մարդիկ կը հանդիպին։ Անշուշտ օրին մէկը նորէն պիտի տեսնէք ձեր ամուսինը եւ ձեր աղջիկն։ այս յոյսն ունեցէք միշտ, տիկին կոմսուհի։

—Պ. տը Լասէռ ըսաւ ինձի թէ ա՛լ բնաւ չպիտի տեսնեմ զինքը, պատասխանեց կոմսուհին տրտմութեամբ։

—Լա՛ւ, բայց ինքը չկրնար գիտնալ թէ ի՞նչ դէպքեր պիտի պատահին. եթէ ոմանք ձեզի հակառակ են, ուրիշներ ձեզի նպաստաւոր պիտի ըլլան։ Յուսացէ՛ք, տիկին կոմսուհի, յուսացէ՛ք։

—Աւա՜ղ, հառաչեց հէգ կինը։

—Սա ակներեւ է թէ Պ. կոմսն այս վայրկենիս հաստատուն գաղափարներ ունի. Գիտէք թէ ի՞նչ հզօր կամքի տէր է, տիկին կոմսուհի, ո՛չ ոք կրնայ ամենավոքր ազդեցութիւն մը ունենալ իր վրայ։ աշխարհիս մէջ ո՛չ մէկ բան, զէթ առ այժմ, չկրնար փոփոխել տալ իր որոշումն։ Բայց պիտի գայ ժամանակ որ պիտի ստիպուի բարեփոխել իր գաղափարներն, եւ այս՝ իրաց հարիւն զօրութեամբ։

«Եթէ Պ. տը Լասէռ իր ապարանքը վաճառեց, պատճառն այն է որ այլ եւս Բարիզ բնակիլ չուզեր, եւ կը կարծեմ թէ Ֆրանսայէն մեկնած է՝ եթէ ոչ մշանջենական կերպով, զէթ երկար ժամանակի մը համար։ Անօգուտ տեղը մի՛ յոգնիք զինքը փնտռելով, տիկին կոմսուհի, չպիտի գտնէք։ Այսօր այս ինչ տեղն է, վաղը ուրիշ տեղ պիտի ըլլայ։ կ'երթայ, կուգայ, կը վազէ։ Այս բան միշտ չպիտի տեւէ. այս ծայրայեղ շարժումներէն պիտի յոգնի, եւ անպատճառ կանգ պիտի առնու իր ընտրած մէկ տեղն հաստատուելու համար։ Բայց ես, իր նոտարը, ձեզի պէս, տիկին կոմսուհի, ուրիշ ամէն մարդու պէս չպիտի գիտնամ իր ընակութեան տեղը։ Որչափ ալ պլանդակ ըլլայ այս՝ իր մէկգաղափարն է։ Ուրիշ գաղափար մըն ալ ունի, ո՛չ նուազ եզական. անունը փոխած է։

—Ա՜հ։ Ի՞նչ անուն կը կրէ հիմայ, պարոն Քորվիզիէ։

—Պ. կոմսն իր նամակին մէջ կ'ըսէ թէ անունը փոխած է, բայց կ'զգուշանայ իր նոր անունը յայտնելէ։

—Ձեր պատասխանն ի՞նչ անուամբ ուղղեցիք իրեն։

—Պ. տը Լասէռի անուամբ։ Որովհետեւ ինք անձամբ պիտի երթար առանուր զայն նամակատունէն, կեղծ անունը չէր կրնար յայտնուիլ։

—Ճշմարիտ է։

—Ենթադրելու ենք, կամ լաւ եւս համոզուելու ենք թէ Պ. կոմսը առանձին կը ճանրարդէ, յարեց Պ. Քորվիզիէ, վասն զի չենթադրուիր թէ աղջիկը հետ տարած ըլլայ. Լիւսին այն տարիքը չունի դեռ որ կարենայ հօրը ընկերանալ Իտալիոյ եւ Գերմանիոյ մէջ իր ատանդական ուղեւորութեանը միջոցին։ Զգենք որ, տիկին կոմսուհի, ձեր աղջիկը չպիտի կրնայ տոկալ այդքան յոգնութեանց, իր մանկութիւնն ու առողջական վիճակն ալ այնպիսի խնամքներ կը պահանջեն զորս հայրն անկարող է տալու, որքան ալ գորով և անձնուիրութիւն ունենայ։ Ապահով եղիք, տիկին կոմսուհի, թէ Պ. կոմսին առաջին գործն եղած է ապահով մէկը փնտռել ու գտնել որուն կարենար վստահիլ իր զաւակը։

—Կը կարծեմ, պարոն, թէ այդ պէս ըլլալու է, եւ ամէն նշաններէ կ'երեւի թէ աղջիկս Իտալիա է...

—Այո՛, ամէն նշաններէ կ'երեւի։

—Եւ կի՞ն մըն է, դոչեց կոմսուհին վշտալի հառաչանքով մը, օտարական կին մը որ պիտի առաջնորդէ աղջիկս առաջին քայլերուն, որ պիտի վայելէ անոր ժպիտն ու մանկական գգուանքը պիտի ընդունի։ Բայց կոմսը գիտէ որ ես կը սիրեմ զաւակս, թէ սիրով պիտի մեծցուցէի զայն, թէ անոր համար ամէն բան պիտի ընէի։ Ինչո՞ւ ինձի չի յանձներ զայն։ Դուք ըսէք, պարոն Քորվիզիէ. մինչ ուրիշ կին մը կրնա՞յ մօր մը տեղը բռնել անոր զաւկին քով։

—Ո՛չ, տիկին կոմսուհի, երբէք։

—Ո՛հ, այո՛, օտարական կին մը չի կրնար մօր մը տեղը բռնել մանկան մը քով, մանաւանդ երբ աղջիկ մըն է այն։ Շատ լաւ կրնայ խնամքներ տալ մարմնոյն, ֆիզիկական այժ առաջ բերելու համար, բայց գործը այդքանով չի լմնար, եւ մայր մը միայն կրնայ կազմել զաւկին հոգին, անոր մտաւոր խնամականութեան ծաւալման օգնել ու անոր սրտին մէջ բարի զգացումներու ծնունդ տալ, իր կամքին համայնութեամբ։ Մայրը միայն կրնայ ուրախութիւն պատճառել իր զաւկին, և եթէ տառապի նա, ինքն է դարձեալ որ ուրիշներէն լաւագոյն կերպով կրնայ մխիթարել մանուկը եւ անոր արցունքները սրբել։ Լասէռի կոմսն որ ամէն բան ուսումնասիրած, ամէն բան նորոգած է, գիտէ նաեւ թէ մայրական սէրն անհուն է եւ թէ չատ բաներ կարող է ընել։

—Ես այդ ամենու

թեանց նաւատորմերուն այս գործակցութեան քաղաքական նշանակութիւն տրուեցաւ։ Ալսարեան նաւատորմն այս օրերս կը վերադառնայ դէպ ի Միջերկրական, և ի շերմուռ հանելուն առթիւ համակրանքից ընդունելութիւն դտաւ ֆրանսական նաւային և քաղաքային իշխանութեանց կողմէ։

Ի ԶՈՒԻՑԵՐԻԱ

Զուիցերիա դեռ եւս կը զբաղի այն արտասովոր դէպքով որ պատահեցաւ Թէսէնի դաւառին մէջ, ուր օրուան վարչութիւնն յանկարծ փոխուեցաւ, Պահպանողականաց ձեռքէն Ազատականաց անցնելով բռնապէս, և ուր հերետեան Հանրապետութեան դաշնակցային ոյժերուն միջամտութիւնն հարկ եղաւ արիւնհեղութեան չարուն։ նակումն արգիլելու համար։

Այս դաւառին վիճակը կարգադրելու համար յանձնաժողով մը կազմուած է, որուն անդամ են Դաշնակցային Կառավարութեան կողմէ երեք անձինք, և դաւառին պահպանողական և արմատական (կամ ազատական) կուսակցութիւններէն երեքական անձինք։ Պահպանողականք, իրաւախոհութեան վրայ խօսք բանալէ յառաջ, պահանջեցին որ այն դէպքերէն առջի պահպանողական կառավարութիւնը վերահաստատի, օրինաւորութեան սկզբունքն յարգուելու համար։ Հաւանաբանութիւն յուսալի է, կ'ըսուի։

ՎԻՀԷԼՄ ԿԱՅՍՐ

Այս օրերս շոգեկառքով Ֆրիտրիխսրուէի (Պիզմարք իշխանի բնակավայրին) մօտէն անցած պահուն, Վիլհէլմ Կայսր ըսեր է սպայակոյտի նախագահ Վալտերզէ կոմսին։ «Ո՛րչափ հաճութեամբ պիտի երթայի այժմ Ֆրիտրիխսրուէ։ Բայց է՜հ այս բանս անկարելի ըրաւ ինձ»։

Ի ԿԱՒԿԱՍԻԱ

Պարսկաստանի դահաժառանգը նամակ մ'ուղղելով Շերէմէթիւ զօրավարին, շնորհաւորեց անոր անուանումն ի կուսակալութիւն Կաւկասոյ, ըսելով թէ այս անուանումէ ինքն ալ մեծապէս գոհ մնացած է։ Այս նամակ մեծ հանդիսիւ մատուցուեցաւ Կաւկասոյ նոր կուսակալին։

ՆԱՍՐԷՏԻՆ ՇԱՀ

Պ. Բառնս հեռագրաւ խնդակցութիւն ուղղած էր Նասրէտտին Շահին, նորոս դահանութեան տարեդարձին առթիւ։ Շահը փուլթաց հեռագրով մը պատասխանել, որով կ'ըսէ թէ մեծապէս շնորհակալ է այս բարեկամական արտայայտութեան համար, և ի սրտէ մաղթանքներ կ'ընէ Ֆրանսայի բարգաւաճման և Հանրապետութեան Նախագահին բարօրութեան համար։

ՅԱԼԶԱՍ-ԼՈՒՌԼ

Միլուզի պատժական դատարանը միամսեայ բանտարկութեան և 16 մարք տուգանքի դատապարտեց Կէվէնհայմ քաղաքացի մարդ մը որ ֆրանսական քաղաքէ մը վերադառնալուն առթիւ աղաղակած էր «Կեցցէ՛ Ֆրանսա»։

ՈՍԿԵԴՐԱՄ ՅԻՏԱԼԻԱ

Իտալիոյ մէջ ոսկեդրամի նուազութիւն կայ։ Թղթատարութեան կեդրոնական պաշտօնատան մէջ ամեն օր վէճերն անպակաս են։ Շատ մը օտարազգիք ոսկւով կը պահանջեն իրենց առնելիքն, և պաշտօնատարք կը պատասխանեն թէ ոսկի չկայ մնաուկներուն մէջ։ Ի զուր թղթատարութեան ընդհանուր վերատեսուչը դիտողութիւններ կ'ուղղէ Եվրոպական նախարարին։ Սեպտեմբերաց մօտ եւս նմանօրինակ դէպքեր անպակաս են։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Շաբաթ օրը Բ. Դրան մէջ յանձնաժողով մը գումարեցաւ ընդ նախագահութեամբ Բարձ. Մեծ-Եպարքոսին։ Սոյն յանձնաժողովը զոր կը կազմէին Ներքին, Արտաքին և Դատական գործոց Վեսիր. Նախարարք, Նկատողութեան առաւ Պատրիարքարանաց առանձնայնորհմանց խնդրոյն համար կազմեալ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը։

Ըստ տեղեկութեանց Լ. Հերբերի Նախարարաց Խորհուրդը իւր կիրակի աւուր նստին մէջ խորհրդակցելով այս տեղեկագրոյ վրայ, տեղեկագիր մը պատրաստեր է, որ կայս. պալատ մատուցուեցաւ։

Վերոյիշեալ յանձնաժողով երէկ իրիկուան դէմ եւս ի նիստ գումարեցաւ ընդ նախագահութեամբ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին և մինչեւ իրիկուն ուշ ժամանակ խորհրդակցութիւններ կատարեց։

Պայազիտի Արծաթ գիւղի ազգայնոց հաւատափոխութեան (ռուսական Օրթոտոքս կրօնքն) վերայ նոր ծանօթութիւնք հասած են ի Պատրիարքարան։ Նախորդ տեղեկութեանց հակառակ, տակաւին ռուս եկեղեցականք հասած չեն յիշեալ գիւղն, եւ նոցա պէտք մնացած չէ, վասն զի տեղւոյն ազգայինք ի վերջոյ խելամուտ լինելով թէ հաւատափոխութիւնը պատուաբեր չէ եւ իւրեանց ակնկալեալ օգուտը չպիտի ունենայ, որոշեր են անխախտ մնալ ի ծոց Հայաստանեայց եկեղեցւոյ, եւ իւրեանց պէտքերն ու կարօտութիւններ հաղորդելով որոց անկ եւ հարկ է, հաստատուն եւ գոհացուցիչ խոստումներ ստացեր են։

Ցիշեալ գիւղը Կարնոյ Նահանգի Պայազիտ դաւառի կառավարչութեան ներքեւ՝ Պայազիտ քաղաքէն 3 ժամու ճանապարհ հեռի Զիւնկիւբ կոչուած սարերու ձորակներու մէջ է։ բոլորովին հայաբնակ՝ 40-50 տունով։ունին 1 եկեղեցի և 2 վանք։ վանքերէց մին՝ յանուն Ս. Դէորգայ՝ աւերեալ է։ միւսը՝ ծաղկավանք անուամբ՝ դեռ կանգուն է։ Ըստ աւանդութեան՝ գիւղս յառաջագոյն իբր 10 հազար տուն բնակիչ ունէր, որոյ ապացոյց կը համարուին ընդարձակ դերեզմանատունք, աւերակաց հետքեր և ժողովրդական ճոխ աւանդութիւնք։ Եկեղեցւոյ դաւթին դուռն համակ միապաղաղ քար է՝ չատ հին ժամանակի գործ։ (Փառք)

Տնտեսական Խորհուրդը սեպտ. 15 թուականաւ հետեւեալ շրջաբերականն ուղղած է մայրաքաղաքիս եկեղեցեաց թաղական խորհուրդներուն։

Տնտեսական Խորհուրդս ցաւօք կը նկատէ որ ժամանակէ մ'ի վեր ստէպ գողութեան դէպքեր կը պատահին մայրաքաղաքիս Ս. Եկեղեցեաց ոմանց մէջ, եւ նուիրական ու արժէքաւոր գոյքեր կը կորզուին, անտարակոյս հսկողութեան թերութենէն։ Դիտելի է սակայն թէ իւրաքանչիւր Եկեղեցի պէտք եղածին չափ լուսաւոր և լուսարարապետ զան՝ ունի նաեւ ժամակոչներ թոչակաւոր, որոց պարտաւորութիւն է՝ ի մէջ այլոց՝ եկեղեցւոյ եւ անոր գոյից պահպանման հսկողութիւն ընել։ Թաղական Խորհրդականք պարտին հսկել իրենց պաշտօնէից անձերի պարտականութեան վրայ։ այլ սակայն իրողութիւնք կ'ապացուցանեն որ Թաղական Խորհուրդք ոմանք չեն բարեբռնած իրենց այս պարտականութիւնը, ուստի հարկ կը համարինք, ինչպէս մայրաքաղաքիս բոլոր Թաղական Խորհրդոց, նոյնպէս և Պատուարժան Խորհրդոյդ՝ իւր պաշտաման պարտաւորութիւնն անվրէպ կատարելու կոչումն ընել, յանձնարարելով որ ամեն հոգ ու խնամք տանի իւր մատակարարութեան յանձնեալ եկեղեցւոյ գոյից անկորուստ պահպանման, ինչպէս նաեւ խորհուրդ տալ որ եկեղեցւոյդ ժամակոչաց պարկեշտ, վստահելի և պարտաճանաչ լինելու մասին սորոգ քննութիւն մը կատարելով՝ անվտահելիներն արձակէք պաշտօնէ։

Ցուսալով որ Պատ. Խորհուրդդ Ս. Եկեղեցւոյդ գոյքն անկորուստ պահպանելու և իւր վրայ պատասխանատուութիւնն չհրաւիրելու համար պարտ ու պատշաճն ի գործ պիտի դնէ մնամք ևայլն։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Այս կիրակի գիւղեր տեղի ունեցաւ յՕրթագիւղ, Գարրիէլեան Ազնուաշուք Գարրիէլ էֆէնտի տան մէջ, Օրտուի ազգայնոց երեւելիներէն Մեծ. Դէորգ էֆէնտիի որդւոյն՝ Արթաքի էֆ. Զիլճեանի Նշանախօսութիւնն ընդ Ազն. Օր. Զարուհի Գարրիէլեանի։

Հարսանեաց հանդէսը պիտի կատարուի երեք շաբաթէն։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Ազգային Պարբէրտերոն

Խասգիւղի Ն. Շահնազար վարժարանի շէնքն վարչական որոշմամբ ի վաճառ հանուած լինելով, թէ՛ շէնքն գեղեցիկն հանդերձ ամրոյթներով և թէ՛ գեղեցիկն ու շէնքն նիւթերն (էնքազ) զատ զատ ըստ օրինի տնուրդի դրուած և նախորդ օգոստոս 24 թուականի պաշտօնական ծանուցմամբ հրաւիրուած էին գնելու փափաքողները (61) վաթսուն և մէկ օրեայ պայմանաժամու մէջ, այսինքն մինչ յառաջիկայ հոկտեմբեր 24ին օրը ներկայանալ ի Պատրիարքարան և կամ Խասգիւղի Թաղ. Խորհրդարանն։

Ազգ. Պատրիարքարանս նկատելով որ շէնքին նիւթերն գնել ուզողները որոշեալ վաթսուն եւ մէկ օրեայ պայմանաժամն վերահաս ձմրան պատճառաւ չափազանց կը գտնեն, ըստ առաջարկութեան գնողաց որոշեց իւր առաջին ծանուցման թուականէն սկսեալ երեսուն եւ մէկ օրուան զեղչել նախապէս որոշեալ վաթսուն և մէկ օրեայ պայմանաժամը։

Արգէն (270) երկու հարիւր եօթանասուն ոսկի գին տրուած լինելով նոյն նիւթերուն (էնքազ) եւ շուրջը գտնուող պարբսպաց քարերուն համար, կը հրաւիրենք աւելի գին տալու տրամադիրներն բացի կիրակէ եւ տօն օրերէն ամէն օր ժամ 4 էն 10 ներկայանալ յԱզգ. Պատրիարքարանն Անցագրատան Տեսուչ Բլատեան Սեպուհ էֆ. ի եւ կամ ամէն օր առաւօտները Խասգիւղի Ս. Եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհրդարանն մինչ Սեպտեմբեր ամսոյս 25 րդ օրն, յորմէ վերջ պիտի կստարուի վաճառման վերջնական գործողութիւնն։

Սֆիոն Գարահիսարի համար Հայ. գաղ. Տաճկ. լեզուաց եւ Աշխարհագրութեան, չափագիտական ուսմանց հմուտ դասատու մը կը փնտռուի գոհացուցիչ ամսականաւ, դիմել Պոլիս Սուլթան Համամ Բինթ օխան թիւ 14, 15 դրասենեակները։ 167 2–5

Փիշմիշեան, Խորասանճեան, Եուսուֆեան և Նիզամեան ընտանիքներ ի սուգ համակեալ կը ծանուցանեն թէ

ՄԿՐՏԻՉ ԷՖԷՆԴԻ ՓԻՇՄԻՇԵԱՆ

յանկարծական մահուամբ հանգեաւ ի Տէր, երէկ, ժամ 7ին։

Հանգուցեալին յուղարկաւորութեան հանդէսը պիտի կատարուի այսօր, երեկոյեան, ժամ 8ին, ի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցի Ղալաթիոյ։

Օրթագիւղ, 18 սեպտ. 1890

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆԱԽՈՒԹԻՒՆԵՐ ԱՍՏԻՃԱՆՆԵՐ ԵՒ ՊԱՏՈՒՀԱՆՆԵՐԱՆԸ

Լիւլէ Պուրկազի նախնական դատարանին նախագահ անուանեցաւ Խալիս Էշրեֆ էֆէնտի, նախկին շրջանաւարտ Իրաւագիտական վարժարանին։

Տարտանէլի ընդհանուր դատախազի օգնական անուանեցաւ Նազմի էֆէնտի, նախկին շրջանաւարտ Իրաւագիտական վարժարանին և քարտուղար վերաքննիչ ատենի պատժական ճիւղին։

Զմիւռնիոյ նախնական դատարանի պատժական նորահաստատ ճիւղին նախագահ անուանեցաւ Էօմէր Լութֆի պէյ, նախկին շրջանաւարտ Իրաւագիտական վարժարանին։

Ատանայի կեդրոնական ընդհանուր դատախազի օգնական անուանեցաւ Համտի պէյ, ընդհանուր դատախազի օգնական Սեբաստիոյ։

Մէրսինի պատժական դատարանին նախագահ անուանեցաւ Նազըմ պէյ, նախկին շրջանաւարտ Իրաւագիտական վարժարանին։

Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ երկրագործական Դրամատան հաշուակալ Զիւհտի էֆէնտիի։

Սանիյէի երկրորդ աստիճան՝ Պաղատատի քարանթինայի քննիչ Տոքթ. Լուիչ էֆէնտիի։

Սալիսէի աստիճան՝ երկրագործական Դրամատան հաշուակալութեան դիւանին դեր-անօրէն Միհրան էֆէնտիի և Միջագետաց առողջապահական բժիշկ Սիւլէյման Կաղալա էֆէնտիի։

Դարաճը Պաշլըքի աստիճան՝ Տէրսիմի երեւելիներէն Պախթիեարը Աշիրէթի ցեղապետ Թորոսթլը Հիւսէյին աղայի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ ընդհանուր սպայակոյտի Ե. ճիւղին գծագրութեանց պաշտօնեայ Միրլիվա Ալի Շերէֆ փաշայի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Ամերիկացի Տոքթ. Մորիս Հէնրիի։

Երկրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Պառոն Կիւսթով տը Ռոշիլտին փեսայ Պ. Լամպէռի։

Առաջին կարգի Շէֆգատթ՝ պառոն Կիւսթաւ տը Ռոշիլտի կնոջ և երկրորդ կարգի Շէֆգատթ՝ աղջկան՝ Տիկին Լամպէռի։

Երկրորդ կարգի Շէֆգատթ՝ Փարիզու հռչակաւոր բժիշկներէն Բրոֆէսէօռ Պ. Ռոպէի կնոջ։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Միրլիվա Շեվգը փաշայի։

Զորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Անթալիոյ վաճառականներէն Հաճի Ալի էֆէնտիի, Մաքսային վերատեսչութեան քարտուղարներէն Բեհամիլ էֆէնտիի, հելլենացի Պ. Անէսթի Բոսթանթինիի, Պասրայի քարանթինայի բժիշկ Տրբոս էֆէնտիի, Դանֆտէի քարանթինայի պաշտօնեայ Էօմէր էֆէնտիի, Էպուսատի մաքրանոցին բժիշկ Բրոնիմաքի էֆէնտիի և Ճիտտէի քարանթինայի բժիշկ դեր-հազարապետ Դասըմ Իզզէտտին էֆէնտիի։

Զորրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Ճիտտէի քարանթինայի քննիչ Տոքթ. Վոմէի։

Հինգերորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Տէրսիմի երեւելիներէն Շամ Ուշաղը Աշիրէթի ցեղապետ Սիւլէյման աղայի, Գըրըշանլը Աշիրէթի ցեղապետ Սէյտ Մահմուտ աղայի և Բոթան Աշիրէթի ցեղապետ Իսմայիլ աղայի։

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Սպարապետ Ալի Սայիպ փաշա երէկ առաւօտ կայս. պալատ գնաց և Վեհ. Սուլթանի ինչ ինչ հրամաններն ստանալով իւր պաշտօնատեղին դարձաւ։

—Ոստիկանութեան նախարար Նազըմ պէյ ևս երէկ կայս. պալատ երթալով Վեհ. Սուլթանի ինչ ինչ հրամաններն ստացաւ և յետոյ Ոստիկանութեան Դուռը դարձաւ։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ԴՈՐԾԵՐ

Թարգէթ կ'իմանայ թէ Բ. Դուռն երկնական գործոց վերաբերեալ ինչ ինչ հիմնական բարւոքումներ ի գործ դնելու համար կարգ մը կարեւոր միջոցներ ձեռք առնլու մասին ծրագիր մը պատրաստելու վրայ է։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆՆ

Անգլիական դեսպան Սըր Ուիլիէմ Հուայդ պաղ առած ըլլալով, անկողնոյ կը ծառայէ մէկ քանի օրէ ի վեր։

ՌՈՒՍԻՈՅ ԴԱՀԱԺԱՌԱՆԴ

Ռուսիոյ դահաժառանգ Նիքոլայ-Ալէքսանդրովիչ մեծ-դուքսը մայրաքաղաքս կընպասուի հոկտեմբերի սկիզբը։ Ռուսական դաղթականութեան երեւելիք այս օրերս ի ժողով կը գումարուին, որոշելու համար թէ ի՞նչ ընդառաջ պիտի դիմաւորեն և ընդունին Ն. Բարձրութիւնը։ Կրսուի թէ դաղթականութիւնը ռուսական ընկերութեան երեք շոգենաւերով ընդառաջ պիտի երթայ։

Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտով դահաժառանգ իշխանին այցելութեան առթիւ փութացուցած է իր գալուստը և վաղը մայրաքաղաքս կը դառնայ։

Բերայի ռուսական դեսպանատան մէջ չքեղ պարահանդէս մը պիտի տրուի ի պատիւ դահաժառանգ իշխանին։

ԼԱՕԹԷՆՊԷՐԿԻ ԴՈՒՔՍԸ

Կիրակի իրիկուն կայս. պալատն մէջ չքեղ հացկերոյթ մը տրուեցաւ ի պատիւ Լայխթէնպէրկի Դուքսին ու Դքսուհւոյն։

Վեհ. Սուլթանը կիրակի իրիկուն ժամ 11½ին արարողապետ Միւնիր փաշան յատկապէս կէօք Սուի քէօշկը ղրկեց և բարձրաստիճան հիւրերը կայս. պալատ հրաւիրել տուաւ։

Դուքսն, Դքսուհին, հետեւորդք և իրենց հիւրամեծար Ահմէտ Ալի փաշա կէօք Սուէն շոգեմակոյկով Տոլմա Պաղչէ և անտի պալատական կառքերով կայս. պալատ դնացին։ Բարձրաստիճան հիւրերը արժանավայել պատիւներով ընդունուեցան և պահ մը հանդիստ առնելէ յետոյ ճաշի սրահն առաջնորդուեցան։ Հացկերոյթն սկսաւ 1ին։ Դուքսը Վեհ. Սուլթանին ձախ կողմը նստելու պատիւն ունեցաւ։ Թարգմանի պաշտօնը կատարեց արարողապետ Միւնիր փաշա և կայս. պալատն նուագածուց խումբն գեղեցիկ կտորներ նուագեց հացկերոյթի պահուն։

Հացկերոյթի պահուն Դուքսը, Դքսուհին ու հետեւորդք արժանացան Վեհ. Սուլթանի մանաւոր մեծարանաց։ Լայխթէնպէրկի դուքսը շնորհակալութիւն յայտնեց այն սիրալիր ընդունելութեանց համար որք իրենց եղան Կ. Պոլսոյ մէջ, և հրաժեշտ առնլով Դքսուհւոյն և հետեւորդաց հետ մեկնեցան գայս. պալատէն ի Եէնէ-քէօք Սու։

Բարձրաստիճան հիւրերն երէկ Պոլսոյ կողմն անցան և այլ և այլ նշանաւոր վայրերն այցելելով Մեծ Շուկան գնացին ուրկից դնումներ ըրին։ Դուքսը, Դքսուհին ու հետեւորդք իրիկուան կողմ կէօք Սու վերադարձան, ուր պահ մը հանդիստ առնելէ յետոյ իրենց Բուչնա շոգենաւով Պիրէան ուղեւորեցան։

Վեհ. Սուլթանին կողմէ Դուքսին եղած նուէրներու մէջ կայ նաեւ արաբական գեղեցիկ նժոյգ մը։

* * *

Լայխթէնպէրկի Դուքսն կիրակի իրիկուն Բուչնա շոգենաւին մէջ չքեղ հացկերոյթ մը տուաւ, որուն ներկայ գտնուեցան Արտաքին գործոց Նախարար Վեսիր Սայիտ փաշա, արարողապետ Վեսիր. Միւնիր փաշա, կայս. Թիկնապահ Ֆէրիդ Ալի Բիզա փաշա ու Ահմէտ Ալի փաշա, ռուսական դեսպանատան գործակատարը, Դարատաղի դործակատարն եւ այլք։

—Շաբաթ իրիկուն եւս ռուսական դեսպանատան մէջ ի Պէօյիւքտէրէ հացկերոյթ մը տրուեցաւ ի պատիւ Լայխթէնպէրկի Դուքսին, Դքսուհւոյն եւ հետեւորդաց։

Սեղանէն յետոյ ցայգահանդէս մը տրուեցաւ եւ այդ պահուն մայրաքաղաքիս օտար դեսպանք Դուքսին ու Դքսուհւոյն ներկայացուեցան։

—Դուքսը մէկ քանի օր Աթէնք մնալէ յետոյ Դորֆու եւ անտի Պարի նաւահանգիստը երթալով պիտի տեսակցի իւր աներոջ Դարատաղի իշխանին հետ։ Դուքսն անկից Ռուսիա պիտի վերադառնայ Իտալիոյ ու Աւըստրիոյ ճամբով։

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐԱԿԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղել առ Սըր Լիսկար Վիսնընդ, տնօրէն Օսմ. կայս. Պանքային, և առ տիկին Էլէն Վիսնընդ, իրենց ամուսնութեան առթիւ։

ՏԻՐԷՆՌԷ ԴԵՐ-ԾՈՎԱԿԱԼԸ

Միջերկրականի ֆրանսական նաւատորմին ընդհանուր հրամանատար Տիւբէռռէ դեր-ծովակալն այս առաւօտ մայրաքաղաքս կը ժամանէ Ֆոռֆէն լրատար շոգենաւով։ Դեր-ծովակալին կը հետեւին բազմաթիւ սպայք, ի մէջի այլոց դեր-ծովակալ Ալբիէ, հրամանատար նաւատորմին երկրորդ բաժնին, և դեր-ծովակալ Սալլանտրոզ տը Լամոռմէ, նախագահ նաւատորմի սպայակոյտին։

Դեր-ծովակալին հետեւորդ սպայք երէկ իրիկուն Պէշիքթաշն մայրաքաղաքս ժամանեցին ֆրանսական դեսպանատան պահակ Բէրբէռ շոգենաւով։

Այս գիշեր կայս. պալատն եւ վաղն ալ Թարապիոյ ֆրանսական դեսպանատան մէջ հացկերոյթներ պիտի տրուին ի պատիւ Տիւբէռռէ դեր-ծովակալին։

Կայս. Թիկնապահ Իզզէթ փաշա նախընթաց իրիկուն Իզզէտտին շոգենաւով Պէշիքա գնաց ընդառաջ Տիւբէռռէ դեր-ծովակալին։

Իզզէտտին շոգենաւն երէկ գիշեր ժամ 3½ին մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

ՎԵՍՄ. ՅԱԿՈԲ ՓԱՇԱ

Երմտական և կայս. անձնական Գանձուն նախարար Վեսմ. Յակոբ փաշա կիրակի օրը կայս. անձնական Գանձուն պաշտօնատան մէջ զբաղած ըլլալով, չկրցաւ ներկայ դանուիլ Նախարարաց Խորհրդոյ նստին։

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՄՆՏՈՒԿԻ ՏՆՕՐԷՆԸ

Սաղահ կ'իմանայ թէ Պոլսոյ Ապահովութեան Մնտուկի տնօրէն Սիւպաղատէ Սիւլէյման էֆէնտի ինչ ինչ պատճառներով այդ պաշտօնէն հրաժարելու վրայ է։

ՅՈԳՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԻՒՆ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ

Շաբաթ օրը Ֆէնէրի Պատրիարքարան հասաւ Յորդանանու մետրապոլիտ Տ. Եպիփանոսի մէկ հեռագիրը զոր ստորագրած էին նաեւ Երուսաղեմի յունաց Սինոդի անդամ հինգ եպիսկոպոսունք։ Հեռագիրը կը խնդրէ Ամն. Տ. Դիոնէսիոս Պատրիարքէն՝ հաւատ չընծայել կերմանոս վարդապետին որ Երուսաղեմայ Պատրիարքին Կ. Պոլսոյ փոխանորդի պաշտօնն ստանձնած է, և կը պնդէ որ Պատրիարքարանը միջամտէ կայս. կառավարութեան մօտ, որպէս զի օրինաւոր փոխանորդն, Տ. Նիկոդիմա, վերահաստատուի իւր պաշտօնին մէջ։ Հեռագիրը կը յարէ թէ Կերմանոս վարդապետը բանադրուած էր Երուսաղեմի հրաժարեալ Պատրիարքէն։

Եկեղեցական գործոց արդի կացութեան մէջ, Ֆէնէրի Պատրիարքարանն հարկ չէ տեսեր ս'ր եւ է ձեռնարկ ընել։ (Մանիպէօ)

ԱՐԴԻԼԵԱՆ ԼՐԱԳԻՐԻ

Բաբիզի Թան և Իմանի Ֆրանսօ-Ռիսս լրագրաց ի Թուրքիա մուտքն արգիլուեր է։

ՀԵՐՔՈՒՄ ՄԸ

Քարբերդի նահանգին պաշտօնական լրագիրը կը հերքէ Եւրոպական լրագիրներու այն լուրը թէ Տէրսիմի մէջ բնակող հայերը կը կեղեքուին տեղւոյն քիւրտ ցեղերու կողմէ։ Դաւառական թերթը կ'ըսէ թէ թէեւ երբեմն ցեղերու միջեւ կռիւներ կը պատահին, սակայն ժողովուրդն ազկից բնաւ չվնասուիր։ Ասկից զատ մէկ քանի ամիսներէ ի վեր հարիւրէ աւելի ցեղապետներ հնազանդութիւն յայտնած են կառավարութեան։

Գալով այն կեղեքմանց, կը յարէ դաւառական թերթը, որոց հայերը ենթարկուած ըլլան, Տէրսիմի և Խոզաթի, Մաղկերտի, Բախի, Դըզըլ Քիլիսէի, Գոզիչանի ու Օվաճըքի դաւառակաց մէջ հազիւ երկու հազարի չափ հայեր կը բնակին, որք երկրագործութեամբ ու առեւտուրով կ'զբաղին և կատարեալ ապահովութեան մէջ կ'ապրին։

Քարբերդի լրագիրն իւր յօդուածն աւարտելով կ'ըսէ թէ տարիէ մը ի վեր կառավարական պաշտօնատան դիւանատնց մէջ հայու մը կողմէ Քիւրտի մը դէմ տրուած որ և է բողոքագիր չէ տեսնուած և թէ յանախ երբ երկու քիւրտ ցեղերու մէջ կռիւ մը ծագի, հայ երեւելիք կը յայտնին հաշտութեան բերել զանոնք։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հալէպէն եկած տեղեկութեանց համաձայն, սեպտեմբեր 15ին 22 հոգի հնտախտէ բռնուեր եւ ասոնցմէ վեցը մեռեր են։ Նախապէս բռնուողներէն ալ երեք մահեր պատահած են։ Սեպտեմբեր 16ին հինգ հոգի հնտախտէ բռնուելով, ասոնցմէ երկուքը մեռեր են. իսկ առջի օրուան բռնուածներէն վեց հոգի մեռեր են։

Տիարպէքիրէն եկած հեռագիրը մը կը ծանուցանէ թէ սեպտեմբեր 2էն մինչեւ 13 հնտախտի որ և է դէպք չէ պատահած։

Պերութէն սեպտեմբեր 15 թուականաւ եկած հեռագրոյ մը համաձայն, Լաթաքիոյ Բէյրսան գիւղը ղէնուորական շղթայի մը ներքեւ առնուած եւ խիստ հսկողութեան ենթարկուած է, որովհետեւ նոյն գիւղացի հինգ մարդեր Հալէպի շրջակայքէն արշաւներ գնելով իրենց գիւղը վերադարձած էին։

Թէեւ ժամանակին խմացուած էր ասոնց գալը և զինուորք արգիլած էին, սակայն գիւղացիք յաջողեր են դիւրանց դժուարանցնելի անտառէ մը անցնելով իրենց գիւղը մտնել։ Այդ գիւղ տասնօրեայ հսկողութեան ենթարկուած և արտաքին յարաբերութիւններէ զրկուած է։

Ազգքանդրիոյ առողջապահական քննիչին մէկ հեռագիրը կը ծանուցանէ թէ Նէգրէ Խէ-ոս շոգենաւն, յորում կը գտնուին 608 արեւելքցի ուխտաւորք, Թորի մէջ քարանթինայի պայմանաժամն աւարտելով Սիւէշ ժամաներ է ուրկից ճամբայ ելեր է դէպի Կ. Պոլիս։ Հեռագիրը կը յարէ թէ ուխտաւորաց առողջապահական վիճակը գոհացուցիչ է։ Եգիպտական Նէպէն շոգենաւն ևս Սիւէշ ժամաներ և ուխտաւորներն հոն հասեր է։ Ճիտտէէն Թորսինա եկող Կէրէ անուն շոգենաւուն մէջ գտնուած ուխտաւորներու մէջ մէկ հոգի մը հնտախտէ բռնուեր և ուրիշ դէպք չէ պատահեր։

Խտիվիյէ ընկերութեան Այոս շոգենաւը սեպտեմբեր 9 ին Թորսինայէն Սիւէշ ժամաներ է։ Այդ շոգենաւին մէջ հնտախտէ բռնուած վեց հիւանդներ բոլորովին ապաքիներ են։ Այդ շոգենաւը Սիւէշ եկած պահուն ուղեւորներէ 63ը այլ և այլ սովորական հիւանդութիւններէ բռնուեր և ասոնցմէ 25ը մեռեր են։

Ծովային Նախարարութեան հաշուոց քննութեան յանձնաժողովոյ դեր-նախագահ Միրլիվա Հաճի էյուպ փաշա, որ ժամանակէ մը ի վեր հիւանդ էր, երէկ մեռաւ։

—Զեռնհաս իշխանութիւնը հրահանգ ուղղած է ամեն կողմ որ կատղած շուներ երբ դտնուին անմիջապէս բժշկական վարժարանը ղրկուին։

—Ինչպէսուէն մայրաքաղաքս եկող ատաղձ բեռնած փոքր առագաստանաւ մը Ֆէֆքէն կղզւոյն առեւ փոթորկի բռնուեր և ժայռի մը զարնուելով ընկղմեր է։ Ութ նաւաստիներէն երեքն խղդուեր են։

—Վեհ. Սուլթանն, որ հինգ հարիւր ոսկի շնորհած էր Ճիրը Մուսթաֆա Փաշայի ողողելոց, այս անգամ հրամայած է 50.000 զրուշ եւս շնորհել Ագրիանուպոլսոյ կառավարական սնտուկէն։

Պաշտօնական տեղեկութեանց համաձայն, ողողմանց պահուն 609 տուն, 39 խանութ, 4 մեթեխանց ու 1 պահականոց կործաներ և 300ի չափ կով, ոչխար և այլն խղդուեր են։

—Ի Պրուսա Պրուսա անուն ոչ-պաշտօնական լրագիր մը պիտի հրատարակուի։ Նոյնպէս ոչ պաշտօնական հանդէս մը՝ որ պիտի ունենայ նահանգին մեռաքսի պատրաստութեան ու առեւտուրի վերաբերեալ օգտակար յօդուածներ։

—Եռգհամայն եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ընկղմեալ Էրթուղրուլ մարտանաւի ազատեալ 6 սպայներն ու 57 նաւաստիներն, որք Ճարոնի արքայական պալատան հիւանդանոցին մէջ կը դարմանուին, պիտի կրնան մէկ քանի շաբաթուան մէջ բոլորովին ապաքինիլ։

—Երկրագործական դրամատան կողմէ երկրագործաց փոխ տրուած գումարներուն տոկոսով հանգերձ հատուցման պայմանաժամն հինգ տարուան բարձրացուեր է։

—Միլան թագաւորը 1000 ֆրանք զբրկած է ի նպաստ Բէնոնքի հրկիզելոց։

—Տիւսար փաշա երէկ իրիկուան ձեպընթաց կառախումբով Եւրոպա ուղեւորեցաւ մայրաքաղաքս բերելու համար տիկին Սրբուհի Տիւսար փաշան որ հիւանդացեր է։

—Անցեալ շաբթու ի Խասգիւղ, Այնալը Գավագ թաղը բնակող խոհարար Մէհմէտ անուն անձ մը, փայտի հարուած մը իջեցուց կառապան Թաթար Հաճի Ալի անուն տասնեւհինգ ամեայ պատանւոյ մը ծոծրակին, և չնչասպառ գետին փռեց զայն՝ ոստիկանք անմիջապէս հասնելով, Մէհմէտը ձերբակալեցին և վիրաւորեալը տուն փոխադրեցին. ուր մի քանի օր յետոյ մեռաւ։

—Թօմաս Ուիլսըն շոգենաւային ընկերութեան Իկ։ անուն նոր շեգենաւը Հըլէն աստ հասած է 13 օրուան մէջ։ Ուրիշ շոգենաւք ընդհանրապէս 15 կամ 16 օրուան մէջ կը կատարէին սոյն ուղեւորութիւնը։

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ

ԲԵՐԱՑԻ

Թօմաս Հոլտէնի Փանդ օշներու արտասովոր մէկ ներկայացումը տեղի պիտի ունենայ այս գիշեր, եղական շքեղութեամբ։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵՑ

Արեւելեան երկաթուղեաց տնօրէնութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել հասարակութեան թէ, ասկից ետքը, Կ. Պոլսոյ կայարանին վերնագաւթակին (perron) վրայ ելլել ուզող անձը, երբոր այդ կայարանէն մեկնելու համար ուղեւորութեան տոմս մը չունի, կանխաւ պէտք է առնէ վերնագաւթակի տոմս մը, որուն գինն է մէկ զրուշ։

Այս տոմսը պէտք է ներկայացուի երկաթուղւոյ գործակատարներուն և մասնաւորապէս սպասման սրահը մտած ատեն։

Վերնագաւթակին տոմսով կայարանին վերնագաւթակը միայն կարելի է ելլել և խստիւ արգիլուած է այդ տոմսն ունեցողներուն՝ կայարանին ճամբայներուն վերայ կենալ։ Այս արգելքին հակառակ ո եւ է օրինազանցութիւն պիտի պատժուի Երկաթուղեաց Ոստիկանութեան Ընդհանուր Կանոնագրքին 14րդ յօդուածին Գ. հատուածին տրամադրութեանց գործադրութեամբ։ ՏՆՕՐԻ

ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ

Օր. Մառի Մսերեանցի տալիք նուագահանդէսն արդէն կազմակերպուած է, ճոխ յայտագրով մը։ Բաց ի Օր. Մսերեանցի սքանչելի ձայնէն, արուեստասէրքը առիթ պիտի ունենան լսելու նաեւ ռուսական արքունեաց հանրահռչակ ջութակահարները, Պ. Պ. Գաղիմիր և Սիմիոն տը Քոնձքի։ Նուագահանդէսը պիտի տըրուի յառաջիկայ շաբաթ գիշեր, 4 հոկտեմբեր, ժամ 8½ին (Ը. Ե.), Բերայի Թաղապետական թատրոնին մէջ։ Մտից գինն է երկու մէճիտիէ։

Աւարիկ Նուագահանդէսին յայտագիրը.

Մասն առաջին

1. Նախերգանք Ֆիոռէլլի, Պէթովէնն.— Նուագախումբն։

2. Եղանակ Զաբէն կեանքը օրերայէն, Կլինքա.— Պիտի երգէ Օր. Մսերեանց.

3. Զինուորական Գոնսէռ՝ Վիոլոնչէլի համար, Սէռվէ.— Ս. տը Քոնձքի.

4. «Եթէ գիս սիրէիր», Սէռէնատ, Շուպէր.— Օր. Մսերեանց.

5. Հէքսէն Հանձ՝ ջութակի համար, Բականինի.— Գ. տը Քոնձքի։

Մասն երկրորդ

6. Մավրոյէնի Մառշ, Ս. և Գ. տը Քոնձքի.—Նուագախումբն։

7. Ա) Նէնա, Բէռկուլէզի, Բ) Կավոդ, Բոբէր.—Ս. Տը Քոնձքի։

8. Ա), «Կը յիշեմ», Բ) Եա Բոնիա Վդիս, Թաանովքի, Գ) Ռոսպիլա ԵՒ Լուսիլա օբերայէն գավաշին, Կլինքա.— Օր. Մ. Մսերեանց։

9. Բարեկենդան Փոքր-Ռուսերուն, Քոնձքի.—Գ. տը Քոնձքի։

Վերին Վոսփորի գիւղերէն միոյն աղջկանց վարժարանին համար մեր նայուն դաստիարակուհի մը կը խնդրուի։ Թիւ աշակերտուհեաց՝ 30-40.—Թոշակ զոհացուցիչ՝ արժանեաց և կարողութեան համեմատ. վճարմունք կանոնաւոր։ Դիմել Աբէ-Եէլի Խմբագրատունը։ 2—2

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Աշխարհահռչակ երկրախոյզ Պ. Սթէնլիի «Ուղեւորութիւնն ի Խաւարակուռն Ափրիկէ» որ Աբէ-Եէլի մէջ իր Թերթօն հրատարակուելով այնքան անյագութեամբ լսուեցաւ հասարակութենէն, այս անգամ գրքոյկի ձեւով, եւ մէջն ունենալով մի յատուկ քարտէս ուղեւորութեան վայրացն, հրատարակութեան ելած է Բիւզանդեան գրատան կողմանէ, Աբէ-Եէլի համբաւը տպագրութեամբ, և նուէրի համար ալ մասնաւոր գեղեցիկ կազմով, եւ կը վաճառուի ի գին 3 դահեկանի, Նոյն գրատան մէջ, Սեղբոս խան Թիւ 5, Գալաթիա, և ամէն գրավաճառաց քով։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՑԱՑՏԱԲԱՐՈՒԹԻՒՆՔ Պ. ԳՐԻՍՓԻԻ

ԲԱՐԻԶ, 29 սեպտ.—Ֆիկարօ կը հրատարակէ իր խմբագիրներէն մէկուն տեսակցութիւնը Պ. Գրիսփիի հետ։ Պ. Գրիսփի նորէն կասատեր է խաղաղական եւ պաշտպանողական հանգամանքն Երրեակ Նիզակակցութեան, որ 1892ին կը լրանայ եւ դեռ վերանորոգուած չէ։ Պ. Գրիսփի փափաք յայտներ է Ֆրանսայի եւ Իտալիոյ մէջտեղ կեցած թիւրիմացութիւնները փարատելու։

Թէսսինի գաւառակին (իտալական Զուիցերիա) վրայ խօսելով, Իտալիոյ Նախարարապետն ըսեր է. «Ի՞նչ կ'ուզէք որ ընենք Թէսսինի. ազգայնութեանց խնդիրը կը մեռնի։» Պ. Քրիսփի շատ գօրաւոր կը համարի Ֆրանսան, և կը յարէ. «Եթէ Ֆրանսա տեղէն չշարժի, ոչ ոք տեղէն պիտի շարժի. հնմկուհիմա, ընդհանուր սպառազինութիւնք վերջ ի վերջոյ պիտի քայքայեն Եւրոպան յօգուտ Ամերիկայի։»

ՊՈՐՍԱՑԻ ԽԱՂԵՐ

ԲԱՐԻԶ, 29.—Նանսիի մէջ մարդ մը ձերբակալուեցաւ, որ Բարիզի Պորսայէն փոխանակութեան գործակալի մը հրամանաւ, յիշեալ գործակալին հեռագիր մը գրած էր ըսելով թէ Ավրիգուռի Ֆրանսական Գոմիսէրը Գերմաններէն թակարդի մը մէջ հրապուրուեր է եւ յետոյ Սգրազպուրգ տարուեր։ Նոյն գործակալը, Պորսայի խարէութիւններ գործելու համար, արդէն անցեալ տարի նմանօրինակ հեռագիրներ գրած էր Նանսիէն, որք սահմանագլխոյ վրայ ծանր վէճեր կը ծանուցանէին։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՕՏԱՐ ԴԵՍՊԱՆՔ

ՎԻԵՆՆԱ, 29.—Կ. Պոլսոյ աւստրիական դեսպան Պառոն տը Բալիչէ և ռուսական դեսպան Պ. տը Նէլիտով միջօրէին յետոյ մեկնեցան ի Կ. Պոլիս։

ՁՈՒԻՑԵՐԻՍ ԵՒ ՊՐԱԶԻԼ

ՊԷՐՆ, 29.—Դաշնակցային խորհուրդն որոշեց պաշտօնապէս ճանչնալ Պրազիլի կառավարութիւնը։

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՔ

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 29.— Երեսփոխանաց ժողովը վերջնապէս ընդունեց մաքսային սակագինը, 79ի դէմ 151 ձայնով։

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՔ Ի ՍԵՐԲԻԱ

ՊԷԼԿՐԱՏ, 29.—Ընտրութեանց վերջնական արդիւնքն է, 113 արմատականք, 107 ազատականք, 2 յառաջդիմական. 2 ընտրութիւնք կը մնան դեռ։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

ԲԱՐԻԶ, 29.—Արտաքին գործոց նախկին նախարար Պ. Սիֆիլէր, ժԹ Դար լրագրին խմբագիրն երէն միոյն հին տեսակցութիւն մը ունենալով, բացարձակապէս կը հերքէ Պ. տը Քոնձպիի կարծեցեալ ձեռնարկը՝ Քրանքեւռուս դաշնակցութեան մը վերաբերմամբ։ Պ. տը Քոնձպիս բնաւ չէ խօսեր այդ խնդրոյն վրայ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 18 Սեպտ.

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԴՐՈՅ

3 ամիս Լոնդրայի վրայ	108 3/8
3 » » »	23 35

Օսմանեան Քոնսոլիտէ

Եօթէկ երեկոյ գոյ. (Միջոց. Ի. Ոսկի	20	5
Գիշերային գոյուեցեալ վերջը »	20	8
Բերայի մէջ »	—	—
Առաւօտեան բացուեցաւ	20	10
Կէս օրին »	20	12

ԻՌՈՒԳԻԱԶԻ ՏԱՒԻԼԻ

Եօթէկ երեկոյ	61	32
Այս առաւօտ	62	2
Կէս օր	62	7

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐՔԷԼԹՈՅ

Փոխառութիւն	Ա. Ոսկի	42	
»	Բ. »	23	7/8
»	Գ. »	20	10

ԲԱԺՆԵՑՈՒՄՔ

Օսմանեան գնեցեալ	Ամբ. Լիր	5	3
Գրեսի գնեցեալ	Ոսմ. »	9	25
Ֆանդ տը Գոնս	» »	7	2
Յոս. Շամժ եվալեօր	» »	5	
Թրամուեյ	» »	507	
Բաւմէլի եղկաթուղի	Ֆր.	80	3/4
Սմանեանուղի Լայտիսմի	Գ. Կ.	153	

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՒՆ

Օսմանեան սոկի	գրշ.	100	
20 ֆրանքնոց	»	87	4
Անգլիական սոկի	»	110	
Մարք (գերմանական սոկի)	»	106	25
Իմպերիալ	»	91	25
Քրէմից	»	51	
Վուզլի Թղթագրամ	»	7	37
» արծաթ	»	91	
Մէտ. արծաթ (տարբ)	»	108	2
Վենոց	»	103	
Լինգոց	»	102	30
Մեքսիկոյ	»	100	
Թասէնկէ	»	13	

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 29 Սեպտեմբեր, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռենթ 3 %	95 47 1/2
» » 4 1/2 %	106 12 1/2
Օսմանեան յանսոլիտէ Սէրի Դ.	18 80
Օսմանեան երկաթուղի	81 87 1/2
» Լեժիի բամնեթուղիք	317 50
Ֆանք Օթոման	636 25
Գրեսի Լիոնէ	777 50
Իտալական Ռենթ 5 %	95 40
Չեկիական 5 %	477 50
Ռիսիրիթ Թիւրք (1890)	411 25
Եգիպտական միացեալ	493 12 1/2
Ֆանք տը Բարի	871 25
Սամ. մարք. արժէթուղթ	463 75
Սուէզի ջրանցք	2412 50
Սպանիական արտաքին	78 9/16
Ռիո Թինթօ	652 50
Մէսիտիոնս	708 75
Զէր Լիմբարայի վրայ	25 30

Լոնտրա, 29 Սեպտ. ժամ 6 վայր. — երեկոյ

Անգլ. քոնսոլիտէ	94 7/16
Սամ. » Սէրի Դ.	18 9/16
» » » Ա.	42
» » » Գ.	23 7/8
» » » Դ.	18 9/16
Փոխառութիւն 1877	103
Ֆանք Օթոման	15 3/16
Եգիպտական միացեալ (Իւնիֆիէյ)	97 1/8
» ասանդ. (բրիմիէյեթիկ)	— —
Տայրա Մարիէ	— —
Տօմանիալ (փոխառ. Բոլիլ)	102 1/2
Հելլենական 5 %	52 7/8
Մոնոբոլ »	76 7/8
Ռուսական 1889	99 1/4
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 30

Վիեննա, 29 Սեպտ. ժամ — վայր. —

Օսմանեան երկաթուղի	37 90
» Լեժիի բամնեթուղիք	134 75
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	113

Պերլին, 29 Սեպտ. ժամ — վայր. —

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 37 1/2
Բուլղ Թղթագրամ	254 75
Օսմանեան երկաթուղի	83 50
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սէրի Դ.	18 75

ԻՎԵՐ

Գլխոյս վերեւ սըլացի՛ր, պայծառաթեւ
ո՜վ թիթեռնիկ
Նոյացի՛ր անդ ի բարձունս, ո՜վ դու արծուի վարազաթեւ,
Գըծելով ոլորտապտոյտ շրջանակներ ընդարձակ
Զոյց ըզկետ պընդին աչք իմ և չը թողուն ընդ երկար.
Բարձրացիր երկնամբարձիկ կաղի՛ն հըսկայ հինաւուրց,
Զորոյ գագաթն որոնեմ և չը կարեմ բընաւ գտնել.
Հողմունք ի վեր, ի վեր սլացէք թեւոց վերայ վարեալ ի քարշ
Մոլորեալ մի տերեւ որ յաստեղս անդբը խոյանայ,
Ո՛վ ամպեր բարձրաբընակ, բամբակ մարմին ձեր լուսաւէտ
Այերաց մէջ թող յօրինէ անթիւ ձեւեր և անանուն,
Հըսկայից պատերազմներ, նիզակ, վահան, կառք, թնդանօթ,
Ամեհի վագերաց խումբ, վիշապք առկախ, կամ վոհմակ շանց,
Բերանաբաց մողիզ ահեղ, կամ հերարձակ կանանց բանակ,
Բիւրաւոր կերպարաններ որ զբօսցուցեն գվիտս իմ և զաչս.
Երեկոյին ծո՛ւխս, ծառացիր և կցուելով յերկնակամարն,
Կապէ ըզթեւ տեսութեանս ընդ բացական քո նըստակ.—
Թող հայիմ ցանդ յերկին, յերկին ցանդ լայն մեծ և վըսեմ,
Եւ մոռանամ դէմ մի վայրկեան զաշխարհ և զիւր փոքրկութիւնս։

ԵՌՍԷՑ ՎԱՆԱՆԹՆԵԱՆ

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Աչք ածելով մեր շուրջ, կը տեսնենք կերպարանափոխութիւն մը ամէն բանի մէջ. այդ կերպարանափոխութիւն հեռագնեայ աւելի զգալի կը դառնայ կենցաղի պայմաններուն համար. անջրպետը և ժամանակը կը կարճին և արագութիւն կը լինի անհրաժեշտ պայման մը գործելու, աշխատելու, արտադրելու եղանակին մէջ. կարուկ և արագ միջոցներով հասնելու պէտքը մեր ո՛եւէ ձեռնարկի վախճանին՝ ի յայտ կուգայ յաճենանի որ մարդոյ տրամադրութենէն եւ կարողութենէն կախում ունի։ Գոգցես ժամանակի պահանջ մ'է դարձած այն՝ և բացարելու համար դարուս մէջ տակաւ առ տակաւ ակներեւ եղող զայս ուղղութիւն՝ կ'ըսենք միակ բառով. գործնականութիւն։

Քանի չատնան՝ բազմաման մեր պէտքերն, որքան սերտանայ մեր յարաբերութիւն և չօշափում քաղաքակրթեալ աշխարհի հետ եւ կերպարանափոխի մեր կեանք՝ նորա պայմանք ալ, ապրուստ, հագուստ, տուրեւառ, խօսք, խորհուրդ, ձեւ, դրութիւն և այլն, ի հանդէս կուգան իրենց գործնական հանգամանքով։

Կրթական գործն ալ — այն ինքն մանաւանդ — չ'էր կրնար չի հպատակիլ այս ընդհանուր օրէնքին և ժամանակիս ոգւոյն։ Ցառաջդիմասէրին համար ի՞նչ գոհունակութիւն տեսնել թէ կրթութիւնն օր ըստ օրէ աւելի շուտ, դիւրին, դրական եղանակաւ ծաւալելու ջանքեր կը դերազանցեն զիրար. ծրագիրք, դասագիրք, ուսուցիչք, ուսանելիք և ուղղութիւն՝ ամենքն ալ տարուէ տարի, ամսէ ամիս կը ստանան նոր կերպարանափոխութիւն, կատարելագործում և գործնական ձեւ։ Այս տեսակ մը բարեշրջման յայտարար նշաններ, թերեւս ամենուն ալ աչքին զարնող երեւոյթներ բազմաթիւ օրինակներ կ'ընծայեն։

Ամէն ոք գիտէ թէ հայ մանուկն՝ Թուրքիոյ մէջ կամ Իւսուսատանի՝ ուրիշ շատ մ'ազգաց զաւակներէն աւելի ժամանակ և աշխատութիւն ունի տալ, հասնելու համար կրթական այն ինչ աստիճանին. նախ մայրենի լեզուն իւր սարօքն, ապա Թուրքերէնն կամ ռուսերէնն, իբր երկրին և պետութեան լեզուն, և ապա եւրոպական լեզու մը, իբր միջոց ուսմանց մէջ զարգանալու։ Եւ դեռ աւելին կայ. մինէ ընդհանուր չ'է՞ այսօր մէկէ աւելի եւրոպական լեզուներ միանգամայն ուսանելու հարկն, բացի ուսմանց այն բազմաման ճիւղերէ որք փոքր ի շատէ կատարեալ դաստիարակութեան մը ամբողջացուցիչ և անբաժան տարերքն կը կազմեն։ Բայց արդէն ուսանողը տարիքն առած կը համարուի երբ հազիւ թէ կրցած է նախիլ այս բազմաթիւ ուսանելեաց ընթացքին կիսուն և հարկեցուցիչ է այլ եւս կենաց պայքարին մէջ նետուելու, հացի կռուոյն միջամուխ լինելու։

Այս պայմանաց մէջ ահա անհամեմատ կերպով զգալի կ'ընծայի գործնականութեան հարկն և հայ ուսանողն այսօր հետամուտ է գտնելու դարման այս պէտքին և ընտրելու ա՛նպիսի վարժարան մը ուր կարելի եղածին չափ սուղ ժամանակ պատնէ և է՛ն կարեւոր, գործնական կենաց է՛ն պիտանի ճիւղերուն մէջ հրահանգուելու կարող ըլլայ։

Իւր զաւակաց այսպիսի գործնական սպագայ մը պատրաստելու փափաքող ծնողաց համար ուրախալի է անչուշտ տեսնել որ մայրաքաղաքին այլ և այլ աստիճանի վարժարանաց շարքին մէջ կը գտնուի լեզուաքանական վարժարան մը որ հայաշատ թաղի մը մէջ հաստատուելով՝ կոչուած է արդեամբ լնուլ զգալի պակաս մը և ամէն դասակարգի պատկանող ազգայնոց համար մատչելի պայմաններովն և գործնական ուղղութեամբն ու նպատակովն իրական ծառայութիւն մատուցանել երկրին։

Անձամբ այցելելով՝ սոյն հաստատութեան մէջ տիրող բարեկարգութեան ու կանոնաւորութեան ականատես ըլլալէ զկնի, հետզհետէ նորա ստացած բարգաւաճումն ի համբաւոյ և ի լրագրական թերթից իմանալով՝ հրճուանք կ'զգանք և մեք յետինն հայ կրթական մշակներու։ Մեզ հետ ո՞րքան մեծ եղաւ կրթասէր ազգայնոց բերկրանքն լսելով թէ՝ ոչ չատուշ այդ հաստատութիւն պիտի սկսի մաքուտ ամէ տալ իւր պտուղներն, թէ՝ այսօր իւր համբաւն կը տարածուի մայրաքաղաքէն դուրս ալ գաւառային հեռաւոր քաղաքներ որք բաւական սուղար թուով ուսանողներ կը փութան յանձնել երիտասարդ և վառվռուն Միրիմանեանի հայրական՝ հոգածու և աչալուրջ խնամոց։ Եւ ո՞վ չ'բերկրիր երբ լսէ թէ՝ տարեցալոյ յաջող քննութեանց համբաւն հետզհետէ կը ճոխացնէ վստահութեան և համակրանաց դրամագլուխն, այնպէս որ այդ վարժարան որ այսօր մօտ հարիւր յիսուն ուսանող ունի, առաջիկայ վերամուտ առթիւ, արդէն ընդարձակ իւր չէնքն աւելի ընդարձակելու հարկին մէջ կը գտնուի, գոհացնելու համար առ ինքն եղած դիմումներն, ընդունելու համար առաջարկուած երեսունի չափ նոր ուսանողներն։

Ըստ մեզ, այս յաջողութեան ինքնաբուխ և էական աղբիւրն է անչուշտ ժամանակիս պահանջքն՝ գործնականութեան ոգին զորմէ խօսեցանք վերեւ, եւ որ ամէն ծնողաց մտադրութեան առարկայ է։ Ապաքէն այն գործնական ու հիմնական կրթութիւնն զոր կուտայ Գում գաբուի Միրիմանեան հաստատութիւնն, զերծ չատ մը երկրորդական և ծանրաբեռնիչ ճիւղերէ, կը պարունակէ կարեւոր լեզուներ և գործնական կեանքի համար անհրաժեշտ դաստուած գիտութիւններ միայն, կարճելով այսպէս ժամանակն և դիւրացնելով միջոցներն։

Այսպիսի հանգամանօք օժտեալ Լեզուաքանական Վարժարանն բնական էր որ ըստ արժանւոյն գնահատուէր և քաջալերուէր թէ՛ ազգայիններէն և թէ՛ բարձրագոյն պաշտօնական շրջանակներէ։

Ուսուցչական ընտիր խումբ մը, լաւ հսկողութիւն եւ կարգապահութիւն, բարոյականի նախանձախնդրութիւն յառաջդիմասէր ոգի մը և օր ի կարգին, այս յաջողութեան և խրախոյսին աւրիշ գրաւականներն ու լրացուցիչ պայմաններն են։

Կրթասիրաց կը մնայ մաղթել յարատեւութիւն նոյն բարեհամբաւ հիմնարկութեան և իւր հիմնադրին՝ հաստատամիտ և ժրաջան կրթական գործչին։

Սամսոն, 4 սեպտ. Ս. Դ.

ՆԱՒԹԱՅԻՆ ՀԱՐՑԻ ԱՌԹԻՒ

Նոյեմբեր վերջերը լրագիրը նաւթային հարցին նուիրել է մի առաջնորդող, ուր նա հետաքրքրական փաստերով ապացուցանում է, որ այժմ դժուար թէ Բագուի նաւթը կարողանայ Եւրոպայում մրցել Ամերիկեան նաւթի հետ։ Ռէլորդ չենք համարում քաղուածօրէն յառաջ բերել այդ յօդուածը։

«Ամերիկացիները բնաւ մտադիր չեն, ասում է յօդուածագիրը մի թերթեւ յառաջաբանից յետոյ, դիւրութեամբ մեզ տալ արտասահմանեան նաւթային շուկան։ Ընդհակառակը՝ օգտուելով «ինդիվիդուալ զօրեղ զէնքով, որ կերօսինի արտահանութիւնը Եւրոպայում կենտրոնացրել է Նիւ-Եօրքի Standard Oil C° ընկերութեան ձեռքում, ամերիկացիք պատրաստուել են մեզ նեղել արեւմտեան Եւրոպայում»...

Ցոյց տալով, որ Միացեալ Նահանգների զանազան տեղերում դտնուել են նորանոր բազմաթիւ եւ հարուստ նաւթային հանքեր, յօդուածագիրը պնդում է, որ ամերիկացիք բնաւ սեւ նաւթի պակասութիւն չունին և եթէ Standard Oil C° ընկերութիւնը կամենայ, նորա արդիւնաբերութիւնը միշտ առատ կը լինի Ամերիկայում։ Ահա այս ահռելի ընկերութիւնն է, որ մրցում է կովկասեան նաւթաարդիւնաբերների հետ և ամէն կերպ աշխատում է մեր նաւթին ասպարէզ չը տալ եւրոպական շուկաներում։ Այդ արդէն նա յաջողել է Անգլիայում, կերօսինի այդ ամենանշանաւոր շուկայում, ուր յիշեալ ընկերութիւնը ունէ շատ հաստատ կազմակերպութիւն։

«Այդ կազմակերպութիւնը շատ զօրեղ է։ Ընկերութիւնն ունէ 12 մեծ հեղալից շոգենաւեր Ամերիկայից Անգլիա նաւթ տեղափոխելու համար եւ աշխատում է վարձել բոլոր ազատ հեղալից շոգենաւերը։ Նա նշանաւոր նաւահանգիստներում, որպիսիք են Լօնդօն, Բրիստոլ, Լիվերպուլ, Նիւ-Կաստել և Հըլ, կառուցանում է ընդարձակ ամբարանոցներ կերօսինի համար։ Բայց ընկերութեան գլխաւոր ձգտումն է՝ ինչպէս արդէն այդ ունէ կազմակերպած Միացեալ Նահանգներում, սպառողներին կերօսինը մատակարարել իրանց տներում։

«Սորա համար Ընկերութիւնը չինել է տալիս երկաթուղիների վրայ վագոն-սիստերների մի շարք, նոյնպէս եւ երկաթեայ հեղալից նաւեր գետերի և առուների վրայ։ Քաղաքներում նոյն տեսակ սիստերներ պէտք է փողոցներում շրջուին ձիերով, բացի ամենավոքրիկ տեղերից, ուր կերօսինը մատակարարվելու է նախկին ձեւով, այսինքն տակառներով...

«Բելգիայում և Հոլլանդիայում Standard Oie C°ը մինչեւ այժմ դեռ բացարձակ չէ գործում։ Ամերիկեան պերօլը Ռոտտերդամում վաճառվում է Մորուսբերդ և ընկ. ձեռքով, որ ամերիկեան Tide Water ընկերութեան ճիւղն է։ Սկզբում կարծում էին, որ այդ ընկերութիւնը Սպանոպոլի մրցակիցն է, բայց այժմ պարզվեց, որ երկուսն էլ գործում են միասին։

«Անդվերպենի նաւթային նաւահանգստում դժուար է գտնել ազատ տեղ, այս պատճառով ամերիկացիք միացել են Speth et C° ընկերութեան հետ, որ ունի լաւ շտեմարաններ։ Իսկ մինչեւ այժմ այս ընկերութիւնը կերօսինը գնում էր Բաթումում։

«Գերմանիայում այս տարուայ փետրուար ամսին կազմուել է Deutsch Amerikaniche Petroleum Geselschaft անունով մի ընկերութիւն 9 միլիոն մարկ դրամագլխով։ Ընկերութեան գլխաւոր հիմնադիրներից մէկն է նոյն Standard Oil C° ընկերութիւնը։ Ընկերութիւնը պարապվելու է ամերիկական կերօսինի առեւտրով, փոխադրելով նորան յատկապէս այս առթիւ շինուած նաւերով և վագոն-սիստերներով ոչ միայն Գերմանիայում, այլ և ուրիշ երկիրներում, այն ձեւով, ինչպէս և Անգլիայում։

«Այսպիսով ամերիկացիք բոլորովին պատրաստ են մրցել ռուսական կերօսինի հետ, որի արտահանութիւնը սկսել էր աւելանալ, պարզապէս նը-պաստելով մեր առեւտրական բալանսի բարեփոխութեանը։ Ի՞նչ ենք արել մենք Ամերիկացիների հետ մեր մրցումը հեշտացնելու համար։ Դժբաղդաբար, համարեա ոչինչ։ Ընդհակառակը, կարելի է ցոյց տալ շատ հանգամանքներ, որոնք ուղղակի դէմ են ռուսաց նաւթային արդիւնքների եւրոպական շուկանները գրաւելու ջանքերին,

«Մտադրութիւն կայ նոր օրէնք հրատարակել նաւթային նոր հանքեր գտնելու մասին Աւշերոնեան թերակղզում, այսինքն այնտեղ, ուր այդ հանքերի գտնելը աւելի հաւանական է։ Եւ մինչեւ այդ օրէնքի հրատարակվելը նոր հանքեր գտնելու գործը դժուարացրած է։ Նոյն նաւթի պակասութիւնը՝ համեմատաբար նորա պահանջին՝ այդ նաւթի գինը բարձրացրել է մինչեւ 8 և 9 կոպէկի ձշմարիտ է, Պենսիլվանի սեւ նաւթը վաճառվում է փութը և 20 կոպէկով, բայց յայտնի է, որ այդ նաւթը միւնոյն քանակութիւնից երեք անգամ աւելի է կերօսին տալիս, քան Բագուի սեւ նաւթը։

«Ռուսաց կերօսինի արտասահման արտահանումը սահմանափակվում է և այն հանգամանքով, որ անդրկովկասեան երկաթուղու վրայ սակագինը 2 կոպէկով փութին թանգացել է։ Այս երկու կոպէկը երկաթուղու վարչութիւնը աւելացրել է անցեալ տարի լոկ երկաթուղու արդիւնքը աւելացնելու նպատակով, մի երկաթուղու, որ առանց այն էլ լաւ էր գործում։ Ի վերայ այսր, հակառակ նաւթային արդիւնաբերութեան օգտին, 1 կոպէկ հարկ եւս աւելացել է կերօսինի մի փութի վրայ յօդուտ Բաթումի նաւահանգստի կառուցման։ Եթէ այս բոլորին աւելացնենք և ռուսաց բուրլու արժէքի բարձրանալը, որ, ինչպէս նաւթի արտահանութեան, նոյնպէս և առ հասարակ ռուսաց արտադրին առևտրի և արդիւնաբերութեան համար մեծապէս վնաս է, այն ժամանակ հասկանալի կը լինին Բագուի նաւթաարդիւնաբերների դանդատները և երկիւղը։»

Ռուս լրագիրը շատ ճիշդ է հասկացել Բագուի նաւթաարդիւնաբերների ներկայ վիճակը և բոլորովին անսխալ են նորա առաջ բերած փաստերը մեր նաւթի արտասահմանում ամերիկական նաւթի հետ մրցելու դժուարութեան վերաբերմամբ։ Բայց երկա՞ր կը տեւի արդեօք այս աննախանձելի դրութիւնը և, ով կարող է, կը թեթեւացնէ՞ Բագուի նաւթաարդիւնաբերի գործը։ Եթէ ոչ, այն ժամանակ փաստ է, որ կը գայ ժամանակ որ ամերիկացիք մեր կերօսինը միանգամայն դուրս կը վռնդեն արտասահմանի շուկաներից եւ դարձեալ իրանք կը սկսին թագաւորել։

(Արշամէտ)

ՏՈՒՆՍ, ՊԱՆԳԱՏԱՆ ԵՎ ՏԱՍՏԱՆ ԴԵՊ ԱՄԵՐԻԿԱ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՄԱՆԶԻՆ ԳԻՐՔ
ԳԱԼԻԼԻԷՆՔ Ի ՀԱՅ ԹՈՒՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ
ՅՕԳԻՆԵԱՅ Ս. Ց. ՊԷՐՊԵՐԵԱՆ
ԳԻՆԸ Բ. Տպագր. Ճոխագեղ 4 ՂՐՇ.
Ամէնքս ի՛նչ մեղանչեցինք որ Գալիլիէն մեզ ներողութիւն չի խնդրեր, ինչպէս ասում է նրա գրքոյկի մէջ տարածուած մի գեղեցիկ զրոյցի մէջ։

ԻՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՄ

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆՔ Ի ՎԵՐԱՑ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆՑ ԵՒ ՃԱՐՏԱՐՈՒԹԵԱՆՑ

Բ. Տպագրութիւն

Ցօրէնից ԵՆՈՎՔ ԹԷՑԵԱՆ

Այս հմաելի եւ կարեւոր ուսման համար անհրաժեշտ դասագիրք մ'է սոյն գործ որ երկրորդ տպագրութեան առթիւ յոյժ ճոխացած ըլլալով կը պարունակէ իր նպատակին պատկանող կարգ մը գիտելիքներէ զատ, Բնագիտութեան եւ Բնական Պատմութեան վրայ տարրական դասեր, նաեւ բազմաթիւ ծանօթութիւնք գլխաւոր Ճարտարութեանց (Industrie) վրայ պարզ եւ յստակ բացատրութեամբ, այնպէս որ՝ կրնայ ծառայել միանգամայն իբրեւ առաջին գիրք գիտական դասուց՝ բոլոր ազգային վարժարանաց համար։

Բառացուցակ (Lexique) մը, գրքին եռեւը զետեղուած և սանեւեւօթն էջերէ բաղկացեալ, կը բացատրէ գործոյն ընթացքին մէջ գործածեալ բոլոր գիտական, ճարտարական և այլ բառերն, եւ կամ փրանսերէնով եւ ի հարկին թուրքերէնով իսկ կը յայտնէ անոնց առումները։

Ընդ ամենայն 264 էջերէ բաղկացեալ, իբր 70 պատկերօք, կազմ գեղեցիկ եւ ամուր։ Գին յոյժ չափաւոր, 5 ղրուշ։ Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով։

171 1—3

ԱՌ ԸՆԹԵՐՑՈՂՍ

Ստորագրեալս պատիւ ունի ներկայիս ծանուցանել իր բազմաթիւ յաճախորդաց թէ Եւրոպայի հռչակաւոր գործարաններէն այն ինչ բերել տուած է նոր և վերջին կատարելագործութեան համեմատ մեքենայներ, ժամանակիս պահանջմանց ըստ ամենայնի յարմար, որոնցմով կարելի է ամէն չափով և ձեւով լուսանկարներ արտադրել և կատարեալ գոհունակութիւն ամենն դժուարահաճ յաճախորդաց։

Մեր բազմաթիւ բարեկամք կարող են համոզուիլ մեր բոլոր ծանուներուն պարզ այցելութեամբ ի մեր գործատուն, ուր կարող պիտի լինին ունենալ դիւրամատչելի գներով ընտիր և ամենամաքուր լուսանկարներ։ Ստորագրեալս միշտ անձամբ կը հանէ լուսանկարներն առանց երկրորդական պաշտօնէից ձեռքը ձգելու։

Արդէն 25 տարիներէ ի վեր մեր յաճախորդաց նկատմամբ մեր տան ունեցած բարւոք յարաբերութիւններն ինքնին բացայայտ ապացոյցներ են մեր ըստ ծանուներուն ճշդութեան։

Օգը երբ ամպոտ է, լուսանկարն երբէք տարբերութիւն չունենար։ գործատանս մէջ թէ արանց և թէ կանանց համար մասնաւոր վարայարդար մը կը գտնուի։

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԱՀԱՆՈՒՆ
ՆԻԿՈՂԱՅԻ ԱՆՏՐԻՕՄԷՆՇ
99, Սուլթան Պայազիտ Բեյազիթլէր Պաղչէ, 99
129 Կ. Պոլիս 34—90

ՋՐՍԲՈՒԺԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼՍՈՅ

Բերա, Սաբրը աղա, Թիւ 15, 17, 19 [Ազա ճամի]

Իր տեսակին մէջ միակ հաստատութիւն Յարեւելս

Ամէնէն զօրաւոր և կատարելագործեալ գործիներով օժտուած

Պերճանք, հանգստութիւն և ժամանութիւն ի միասին

ՏՆՕՐԷՆ՝ ՏՈՔԹՈՐ ՍԻՈՊԻՍ

Նախկին արդարութեան Բարիզի հիւանդանոցաց

ԼՈԳԱԱԱՆ ԵՒ ՏՈՒՇ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ

Ելեկտրականութիւն—կախում—Մարմնամարզ
Վարայարգար—Մասաժ—Ջոնավարժութիւն Աբանց

ԿԸ ԴԱՐՄԱՆՈՒԻՆՆ ԵՒ ԿԸ ԲՈՒԺՈՒԻՆ

Անարիւնութիւն, խզէռի, Ջլախտութիւն, Անկարողութիւն, Անդամալուծութիւն, Սամանքսի հիւանդութիւնք, ևն. ևն.

ՄԷԿ ՔԱՆԻ ԳԻՆԵՐ

ԼՈԳԱՐԱՆՔ	Բ կարգի 4 ՂՐՇ.—	Ա կարգի 6 ՂՐՇ.
ՊԱՐՉ ՏՈՒՇ	Բ » 3 » —	Ա » 5 »
ՏԱՊԻ ՋՐԻ ՏՈՒՇ	Բ » 5 » —	Ա » 7 »

Դիմելով լուսարանները. Համար գինները կը զանազանուին գեղին գնոյն համեմատ.

Բաժանորդագրութեան համար 10 % զեղչ
Դպրոցներու եւ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՀՈՏԱՒԷՏ ՆԻՒԹԵՐ

ՔՐԱՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ, 117, ՆԻՒ ՈՆՏ ՍԹՐ. ԼՈՆՏՈՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ

ԼԷ ԺՈՒԱՅՕ ՏԸ ԼԱ ԳՈՒԻՈՆ, նոր սքանչելի հոտ
ՔՐԱՊ ԷԼԷԼ ՊԼՈՍՈՄՍ, վարքի ներծծունդ ծաղիկք
ԶԱՐԻՆԱ, Ռուսական գոգանոյշ հոտ
ՀՈՒԱՅԾԻ ԼԻԼԱՔ, ճերմակ հոյակապ
ԳՈՐԻԼՈՒՈՒՍԻՍ, նարկիզ
ԲԱՅՍՊ ՎԻՈԼԷԹ, հեշտաբոյր
ԱՍՖՈՏԷԼ, ՕՐԻՒՏԻԱ, ՁԻՐՔ, ևլն.
ՀՈՒԱՅՏ ԷԼԻՈԳՐՈՒ

ԷՍ. ՊՈՒՔԷ
ՃՈՒՏԻ ԳԷԼՊ
ՕԻՈԲՈՆԱՖՈ
ՎԻՊԷԳ
ԻԼԱՆԿԻԼԱՆԿ
ՄԻԼՅԻԼԷՈՒ
ՃԵՐՄԱԿ ՎԱՐԴ ևլն.

«Քրաչ Էլէլ Պլոսսոմս»ի առթիւ, Լոնտոնի Քաւէրդ լրագիրը կ'ըսէ. «Եղանակին ամենէն նորելուկ հոտերէն գերազանց կը համարենք Քրաչ Էլէլ Պլոսսոմը, Լոնտոնի Քրաւէրն ընկերութեան. կը ծախուի թղթի ձեւով խիստ ուշեցող շիշերու մէջ։ Միւս բոլոր տեսակները կեղծ են.»

ԼԱՎԱՆՏԸՐ ՍՈԼԳՍ, անգլիական ապրեր լավանտայով — «Վայելուչ նորելուկ արդուզարդի սեղանի համար. Լավանտայի գերընտիր անուշահոտութիւն։ Եթէ շիշը մէկ քանի վայրկեան բաց թողուս, անհակին օդը կը մաքրուի և կը զովանայ։» Այսպէս կ'ըսէ Լոնտոնի «Տիկնանց Լրագիրը»։ Գերազանց պայման մըն է ընդհանուր գլխու ցաւերու, հարբուխի ևլն։ կը ծախուի թղթի ձեւով խիստ ուշեցող կանաչ շիշերու մէջ։ Միւս բոլոր տեսակները կեղծ են։

ՕԹԱԼԻՆ, փոշի։ Տիկին Ատելինա Բագդի կը գրէ. «Գոհունակութեամբ կ'ըսեմ թէ ձեր Օթալինը շատ գերազանց կը գտնեմ. մորթին վրայ կը թողու շատ հաճելի ապաւորութիւն մը։ ԱՏԵԼԻՆԱ ԲԱԳԴԻ.»

ՆՈՒԻՐԲ ՕՃԱՌՆԵՐ Վայրի խնձորի ծաղիկներով Ցասմն Զարբնա, Սամոն Լիլա Պլան, Սալոն Ռոզ Անկլէզ, վիոլէդ անկլէզ։ Անգլիական Քոլոնեի Ջուր, Անգլիական լավանդայի Ջուր, Ջոլտ Քրեմ և այլն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։
Գործակատարք ի Կ. Պոլիս. ՀԱՄԱՄԼՐ ԵՒ ՀԻՐԶԼԻ 605

EMULSION SCOTT

(ՍԿՈՏԻ ՕՀԼԵՐԷԿ)
ՄՈՐԻՒ ՁԿԱՆ ՅՈՒՏ ԻՒՂ
ԻբՓոՓոՓիէԷ ԿԸ ՀՈՎ Է ՍԿՈՏԻ
Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԿՈՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ,
ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է
Մորիւ ձկան հուտ իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ,
Հիպոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճոզաճուութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։
Գործակատարք ի Կ. Պոլիս. ՀԱՄԱՄԼՐ ԵՒ ՀԻՐԶԼԻ 605

ՍԱԼԻՀ ՍԸՏԳԸ

ՊՈԼԻՍ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՊԱՅԱԶԻՏ, ՕԴՃՈՒԼԱՐ ՊԱՇԸ ԹԻՒ 61

Արանց, կանանց և տղայոց համար ամէն կարգի գեղեցիկ ու դիմացկուն կոշիկներ կը պատրաստուին Ֆրանսական առաջնակարգ ապրանքներէ։ Այս խանութը դիտող յաճախորդք մեծապէս գոհ պիտի լինին մանաւանդ դներու ածանուութենէն։ 2 թիւէն 4 թիւ կոշիկներու կարով պատրաստուածները հինգ ղրշ աւելի պիտի ըլան փայտէ գամով պատրաստուածներէն։ 4 թիւէն 6 թիւի համար 5 ղրշի յաւելում մը պիտի ըլայ այդ տարբերութեան վրայ։

Ղրշ. տեսակ	Ղրշ. տեսակ
85 ամէն տեսակ կարով պօթին կալոշ	33 կնոջ մուճակ
52 սկարբին կարով	40 պատասական կալոշ
140 կալոշով մոյկ կարով	70 կնոջ համար պօթին կալոշ
65 պօթին կարով	45 16 թիւէն մինչ 21 թիւ պօթին կալոշ տղայոց համար
80 մէստ կալոշ գամով	150 թէլթին և ուզտի մորթէ մոյկ
140 ամէն տեսակ մոյկ	
160 փայլուն մորթէ մոյկ	

Տղայոց յատուկ կոշիկներու 21 թիւէն վեր եղածներուն համար հինգ ղրշի յաւելուած մը պիտի ըլայ։ Յատկապէս յանձնարարուած կոշիկներու համարին տասը յաւելում մը պիտի ըլայ այս գնոյն վրայ։ 113 18—24

ՈՉ ԵՒՍ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆ — ՈՉ ԵՒՍ ԱՐԵԱՆ ՆՈՒԱՋՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՄԻԱԼ-ՊՈՏԷՆԻ ԵՐԿԱԹ

605

Այս բաղադրութիւն մեծագոյն յաջողութեամբ կը յանձնարարուի Ֆրանսայի գլխաւոր բժիշկներէն, որք, յետ գործածութեան, նպաստաւոր համարած են զայն միւս երկաթախառն պատրաստութիւններէն։

Այս երկոյս, շուտով հոսիլ չեն ներեր, դեռ դիւրութեամբ կ'առնուած կ'ելնելեն և մանուելեն

Պնդութիւն չի տար, ատամոքսը չի գրգռեր, ակռաները չի սեւցներ։

ԿԵՂՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԾԱՆՆԻ ԵՒ ԺՈՐՍԱՆ, 1, Կամուրջի հրապարակ, Պոլիս

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Նոր գիւտ մազերուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամն, առանց ուրիշ նիւթի գործածութեան և կամ լուացքի,

ՇԱԳԱՆԱԳՈՒՈ ԿԱՄ ԹՈՒՆԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՍԵՒԻ

Բազկացեալ միայն ազամանեղու և խոտոր բոյս հիւթէն։ Սպիտակ կամ կապոյտ մազերն անմիջապէս կը փոխուին պայծառ շագանակագոյն կամ թանձր սեւի։

Փորձը ցոյց տուած թէ այս ներկին ոյժը աւելի գերազանց է նմանօրինակ ուրիշ պատրաստութիւններէ։ Իւր առատութիւնն է մազերուն ամէնէն բնական երեւոյթը տալ և ամենէն ուշագիր դեռոյն ի դէպս հանելու կը կասկածուելի հերաց անկումը, գլուխը կը մաքրի թեթը կ'անհետացնի և նոր ոյժ կուտայ մազային մորթին։ Ուշադրութեամբ կարդալ

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿ

Սրտուկն երեքշնել գործածելէ առաջ և փորք բանուութեամբ հեղուկին գնել սկաւառակի մը մէջ, յետոյ բարակ պզտիկ ասնորով մը կամ այդ հեղուկին մէջ թրջած սպունգով մը թեթև կերպով մազերն վրայ անցուցեալ զայն, այնպէս որ ամբողջ մազերը թրջին։ Ապա գլուխը բաց պահել մինչև որ հեղուկը չորնայ։ Բոլոր մազերը մէկ լաբլաբով, ամանք մէկ երկու գործածութեան պէտք ունին, այլոց համար մէկ անգամ բաւ է։ Եթէ մէկ երկու անգամն աւելի գործածուի, գոյնն աւելի թուխ կ'ելլայ։ Անգամ մը որ ուզուած գոյնը ձեռք բերուած է, զայն տարիներով պահելու համար կը բաւէ երեք լրջոյ շաբաթն անգամ մը հեղուկին գործածելու։ Ի մարուին և պեղերուն համար։ Պէտք կայ գլուխը լուալ գործածութենէն առաջ կամ կաթոցը։ Միայն դեմքն և ձեռքերը լուալ առ ի դիւրութիւն։

Ծան. Եթէ ուզուած գոյնը ձեռք չբերուի մէկ երկու գործածութենէն ետոյ, գլուխը լուալու է ջիլ մը ալքալի. ապա գլխուն քսելու է այդ ներկին մէջ թեթեւապես թրջած սպունգ մը, և ուզուած ազդեցութիւնն յառաջ գալու անմիջապէս։

ԿԵՂԾԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ.

Միակ կեդրոնատեղի ԷՄՈՒՆԴՏ ԳԱԲՐԻԱՆԻ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վ. Ղալաթիա, Պահականոցին քով, կայսրան Ղալաթիա-Շեշլիի Թրամվէյից, թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։ 601

ՔԱՈՒՉՈՒԿ ՄՈՒՃԱԿ

(ԼԱՍԻՒԲ)

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՆՈՐՈՒՂ ՊՐԻԹԻՇ ԲԻՊԻՐ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Մեր յաճախորդներու փափաքանաց համաձայն, մեր այս տարուան քաուչուկ մուճակներն, որք իրենց վրայ իբրեւ նշան կշիռ մը կը կրեն, խիստ ճաշակաւոր, նուրբ և հաստատուն չենուած են կոպա Բէրթոտի։

Պղոյց հրապարակին վրայ երկար տանելէ ի վեր ճանչցուած է թէ մեր քաուչուկ մուճակները կը գերազանցեն քան տարիէ ի վեր գործածուած բոլոր մուճակները։

Մեր մուճակներու ներքին կողմը կշիռի մը և արտաքին կողմն ալ առիւծի մը պատկերը դրոշմուած է իբրեւ նշան։ Կը վաճառուին ի Պոլիս Սուլթան Համամ ադրիւրի մօտ Սեպուհ աղա Տէվիրմէնի թիւ 47 և 49 խանութին և բոլոր քաուչուկ մուճակ վաճառողներու քով։ Կեդրոնատեղին է ի Պոլիս, Պահէճ Գարու, Գօճաման Օղլու խան, Ճորճի Կիտրոլի թիւ 13 մթերանոցը։ 167

ՀԱՅԻ ՇՆՉԱՐԳԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻԴԻ, ՀԱՐԲՈՒԽԻ, ՑՐՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ՅԵՒ ՁԱՅՆԻ ԿԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

POWELL'S BALSAM OF ANISEED.

ՀՆՉԱՓՈՂԻ ԵՒ ԽՒՆԴՈՒԹԵԱՆՆԵՐ դէմ իբր ապահով դարման այս գեղին վայելեալ համբաւը մինչև կը հաստատուի այն բազմաթիւ նամակներով զոր Պ. Բուէլ կ'ըստանայ անոնցմէ որք գործածած և ճանչցած են նորա յատկութիւնները։

«Անգլիոյ թագուհւոյն Նեդիլի թագաւորանոցն վրայ, ի Ուրիա, ըստ կովախա։

«Սիրելի պարոն, Ըստ որում կը նեղուէի յատուկ հարեւ մը որ գիշերը կ'արգելուր ինձ քնանալ և ցերեկը հանգիստ անցուցեալ, Վ. սեմ. Կոմս Քարթնէոյան ձնարարեց ինձ գործածել ձեր անզուգական բալասանն անխոնի հարիւրներով և կրնամ հաստատել ձեզ թէ առաջին գործածութենէն իսկ զգալի բարւոքում կրեցի, առանց իսկ պէտք ունենալու գործելու գաղրեմեր վատահութեամբս կը յանձնարարեմ զայն պլլոց։ (Որ.) Վ. Լինդլի, Նեդիլ թագաւորանոցէն։»

Կը վաճառուի ամէն դեղատանց և արտօնեալ դեղագրաց վաճառականաց քով։ Հինգ 1 շիլին 3 բէնսի և 11 շիլինի։—Պատրաստեալ ձեռամբ ԹՕՄԱՅ ՔՕՆԷԼԻ, 4, Աւրիոն Բաղէյա, Պլաքֆրիարս բօտ, Լոնտոն։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ Ներկայացուցչին քով։
Մ. ԷՄՈՒՆԴՏ ԳԱԲՐԻԱՆԻ
Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վ. Ղալաթիա, պահականոցին քով, կայսրան Թրամուէյից, 95 և 97 601

ԼԱ ՌՈՒԱՆԷԶ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի 1837

Կեդրոնատեղի՝ 18, Սէն-Մառք փողոց, Բարիզ

Դրամագլուխ,	4,000,000	Գանձելի հասոյթք և պահեստի դրամ	3,900,000
Տարեկան հասոյթ	1,150,000	Վճարեալ վնասներն իբր	30,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ ամէն տեսակ կալուածներ, վաճառք և կարասիք, նպաստաւոր պայմաններով և չափաւոր դներով։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ի դրասենեակ ընդհանուր գործակալութեան, Ղալաթիա, Մահմուտիյէ փողոց, թիւ 2, ձէրէմեան խան, Դամինտոյի Պանդային դիմաց։

94 Ընդհանուր գործակալք Թուրքիոյ ՍԻՄՈՆ ՔԱՅՍԷՐԼԵԱՆ և ԸՆԿ.

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՑԼԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1890 Սեպտեմբեր 12 Չորեքշաբթի օրէն սկսեալ մինչև յետոյ տեսորինութիւն

Բացի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եղերքէն կամաւորէ ելնող շոգենաւոց երթեւեկութիւն։

12 — Լեհիմ. Մեզոպ. Պեզիլ. Թարպ. Լեհիք. Պոյամ. (Լեհիգիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	21
12 45 Լեհիմ. Մեզոպ. Պեզ. Թարպ. Լեհիք. Պոյամ. Ր. Հիսար (Ասիոգլու գիւղի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի)	33
1 — Ր. Ա. Գալաթ. Մեզոպ. Պեզիլ. Թարպ. Պեյգօղ մինչև. Գանտիլի [Գանտ. շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի. ուր. օրերը Վանիք. Զենկ. Պէյլ. Գալ. Պեշիք]	37
1 30 Լեհիմ. Մեզոպ. Պեզիլ. Թարպ. Լեհիքէոյ Սիեն. Միրիկ. (Արնավուտ գիւղի շոգ. ին հետ պիտի հաղորդակցի)	38
2 15 Լեհիմ. Մեզոպ. Պեզիլ. Թարպ. Լեհիք. Պեշիք (Լեհիգիւղի շոգ. ին հետ պիտի հաղորդակցի ուրբաթերը մինչև Պեշիք պիտի հանդիպի)	17
2 50 Լեհիմ. Սիեն. Միրիկ Պոյամ. Ր. Հիսար Պեշիք Արնավ. Գուրչ. Օրթ. Պեշիքթաշ. (բացի ուրբաթէ)	21
2 45 Ր. Ա. Գալաթ. Լեհիմ Մեզոպոպ. Պեզիլ. Թարպ. Պեյգօղ Ր. Պանճեռ Զուպպ. Գանդրան Ա. Հիսար Գանտիլ. Պեշիքթաշ. (ուրբաթ օրեր ժամ 2 45ին Մեսաբ.էն պիտի մեկնի) Վանիք. Զենկ. Պէյլէր. Գուզկ.	20
3 15 Լեհիմ. Մեզոպ. Պեզ. Թարպ. Լեհիք. Սիեն. Միրիկ. Պոյամ. Ր. Հիսար. Պեշիք [Պեշիքթի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի) ուրբաթերը Արնավ, Գուրչ. Օրթ. Պեշիք	28
4 30 Լեհիմ. Մեզոպ. Պեզիլ. Թարպ. Լեհիք. Սիեն Միրիկ. Պոյամ. Ր. Հիսար Պեշիք Արնավ. Գուրչ. Օրթ. Պեշիք	33
5 45 Լեհիմ Մեզոպ. Պեզիլ. Թարպ. Լեհիք. Սիեն Լեհիմ Միրիկ. Պոյամ. Ր. Հիսար. Պեշիք Արնավ Գուրչ Օրթաք. Պեշիկ.	22
7 — Լեհիմ. Մեզոպ. Պեզիլ. Թարպ. Պեյգօղ Բաշպ. Լեհիք. Զուպ. Գանրեմ. Միրիկ Ր. Ա. Հիսար Գանտ. Արնավ Զենկ. Պեշիլ. Օրթաք. Գուզ. Պեշիք. Լուսկ.	6
8 5 Ա. և Ր. Գալաթ Լեհիմ Մեզոպոպ. Պեզ. Թարպ. Լեհիք. Սիեն Միրիկ. Ր. Հիսար Պեշիք Բրիվ. Գուրչ. Օրթ. Պեշիք	17
10 — Մեզոպոպ. Պեզ. Թարպ. Լեհիք. Միրիկ. Ր. Հիսար Ա.Գալաթ. Արնավ. Օրթաք. Պեշ.	34

Ասիական եղերքէն կամաւորէ ելնող շոգենաւ

12 — Պեշիք Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք	20
12 35 Լեհիք. Սիեն. Միրիկեօ Պոյամ. Ր. Հիսար Պեշիք Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք	22
12 30 Ր. Հիսար Պեշիք Արնավ. Գուրչ. Օրթ. Պեշիք.	2
1 — Պեշիք Արնավ. Գուրչ. Օրթ. Պեշիք.	22
1 35 Ր. Հիսար Պեշիք Արնավ. Գուրչ. Օրթաք. Պեշիքթաշ. Գալ.	6
2 15 Միրիկ. Պոյամ. Ր. Հիսար Պեշիք Արնավ. Գուրչ. Օրթաքեշ Պեշիքթաշ	23
2 45 Պեշիք Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք.	2
3 15 Պեշիք Արնավ. Գուրչ. Օրթ. Պեշ.	21
3 45 Պեշիք Արնավ. Գուրչ. Օ.թ. Պեշիք. Գալ.	23
4 15 Պեշիք Արնավ. Գուրչ. Օրթաք. Պեշ. (Բացի ուրբաթէ)	2
10 — Միրիկեօ Զենկ. ուղղ. կմրջ. բացի ուրբ.	38
11 10 Պեշիքէն ուղղակի կամուրջ ուրբաթ օրերը Ր. Ա. Հիսարէն	6

Դաչնական եղերքէն կամաւորէ ելնող շոգենաւ

12 — Վանիք. Զենկ. Պէյլ. Գուզ.	34
12 — Պէյլզոզ Բաշպ. Զուպ. Գանչ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. պիտի հղդէ.)	23
12 30 Պեշիք Գանտ. Վանիք. Զենկ. Պէյլ. Գուզկ. Պեշիքթաշ	28
1 25 Գանտ. Վանիք. Զենկէլ. Պէյլէր. Գուզ. Լուսկ.	34
1 35 Պէյգօզ Բաշպ. Զուպպուդ. Գանչ. Ա. Հիսար Գանտլ (Գանտ. պիտի հղդէ. (Ուրբաթ օրերը Վան. Զենկ. Պէյլ. Գուզկ. Պեշիք.)	37
2 45 Պէյգօզէն Լեհիգիւղ անտի եւրոպական եղերքը մինչև Պեշիք. (բացի ուրբաթէ)	21
2 25 Գանտ. Վանիք. Զենկէլ. Պէյլէր. Գուզ. Պեշիք (Բացի ուրբաթէ)	22
3 20 Գանտ. Վանիք. Զենկէլ. Պէյլէրպ. Գուզկ. Պեշիքթաշ (Բացի ուրբաթէ)	34
3 30 Պէյգ. Բաշպ. Զուպպուդ. Գանչ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Պեշիք (ուրբթ. 2 45ին Վանիք. Զենկ. Պէյլ. Գուզկ)	20
4 15 Գանտլ Վանիք. Զենկէլ. Պէյլէր. Գուզ. Իսկիւսարը (բացի ուրբաթէ)	38
4 50 Պէյգօզ Բաշպ. Զուպ. Գանրեմ Ա. Հիսար Գանտլ. Վանիք. Զենկ. Պէյլէր. Գուզկ. Պեշիկ. (ուրբաթ օրեր ժամ 4.30ին Մեզոպոպ. էն մեկնելով Պեշիք. և թարպոպ պիտի հանդիպի։	37
5 — Միրիկ. Ր. Ա. Հիսար Գանտ. Արնավ. Զենկ. Պէյլ Օրթ. Գուզկ Պեշիք. Լուսկ.	21
9 5 Պեշիք. Թարպոպ Պեյգ. Բաշպ. Զուպ. Գանչ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Զենկ. Պեյլ. Գալ. Գուզ Իսկիւսարը	20
9 31 Պեյգօզէն ուղ կամրջ. (բացի ուրբաթէ)	28
10 20 Գանտլ ուղ կամրջ.	23
11 — Գուզկ էն ուղղակի կամուրջ (Բացի Ուրբաթէ)	22
10 50 Զենկ. ուղղ. կամրջ. ուրբաթերը 10 30ին	2

(Բացի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եղերք. երթեւեկում.

1 — Պեշիքթաշ Օրթաք. Արնավ. Պեշիք Ր. Հիսար. Լիմիրի Լեհիք. Թարպ Պեյգ. Մեզոպոպ. Լեհիմ. Բ. և Ա. Գալաթ (ուրբաթերը մինչև Մեսաբ. և Պեյգ գոզ պիտի հանդիպի)	20
1 40 Պեշիքթի. Օրթաք. Գուրչ. Արնավ. Ր. Հիսար Պոյամ. Լեհիք. Թարպ Պեյգ. Մեզոպ. Լեհիմ.	28
2 45 Պեշիք. Օրթաք. Գուրչ. Արնավուտ. Պեշիք Ր. Հիսար Գանտլ. Պեշիք. Թարպ. Պեյգ. Մեզոպոպ. Լեհիմ.	33
3 — Գալաթի. Լուսկ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթ. Պեշիքէ. Զենկէլ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. Ր. Հիսար Գանտրեմ. Միրիկ. Լեհիք. Բաշպ. Պեյգ. Թարպ. Պեյգ. Մեզ. Լեհիմհայլեզ	6
4 — Պեշիք Օրթ. Գրչ. Արնավ. Պեշիք Ր. Հիսար Պոյամ. Միրիկեան Լեհիք. Թարպ. Պեյգ. Մեսաբ. Լեհիմ.	22
5 — Լուսկ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթաք. Պեշիլ. Զենկ. Արնավ. Գանտ. Ա. և Ր. Հիսար Գանտ. Զուպպ. Միրիկ.	21
6 — Գալաթի. Պեշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պեշիք. Ր. Հիսար Միրիկ. Լեհիք. Պեյգ.օզ Թարպ. Պեշիքտ. Մեզոպ. Լեհիմ. և Գալաթներ	17
7 — Պեշիք. Լուսկ. Գուզկ. Պեշիլ. Զենկ. Արնավ. Գանտիլ. Ր. Հիսար Պոյամ. Գանչ. Լեհիք. Պեյգօզ Թարպ. Պեշիքտ.	20
8 30 Պեշիք. Օրթ. Արնավ. Պեշ. Ր. Հիսար Միրիկ. Լեհիք. Թարպ. Մեսաբ. Պեյգ.	34
9 20 Պեշիք. Օրթաք Գուրչ Արնավ Պեշիք Ր.Հիսար Միրիկ. (ուրբաթերը Լեհիք. Թարպ. Պեյլէր. Մեզաբ.	38
10 10 Լեհիք. Թարպ. Պեշիք. Մեզոպ. Լեհիմ. Ուրբաթերը Ր. Հիսար Միրիկեան	37
10 5 Պեշիք. Օրթ. Գուրչ. Արնավ. Պեշիք Ր. Հիսար Պոյամ. Միրիկ. Լեհիք. Թարպ. Պեյգ. Մեզոպ. Լեհիմ. (բացի ուրբաթէ)	21
10 45 Ր. Հիսար Պոյամ. Միրիկ. Ա.Գալ. Լեհիք. Թարպ. Պեշիքթաշերէ. Մեզաբ. Լեհիմ. (ուրբաթերը Օրթ.ագիւղ)	17
11 20 Լեհիք. Թարպ. Պեյգ. Մեզոպ. Լեհիմ.	38
11 35 Պեշիք Ր. Հիսար Պոյամ. Միրիկ. Ա.Գալ. Լեհիք. (ուրբաթերը Պեշիքթաշ)	22

Կամաքշէն Արնավուտգիւղ երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

1 5 Ուղղակի Միրիկեօ	23
2 5 Ուղղակի Պեշիք	
3 15 Ուղղակի Պեշիք	23
3 45 Ուղղակի Պեշիք (բացի ուրբաթէ)	2

10 30 Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պեշիք (Ուրբաթ օրերը 10 15ին և Ր. Հիսար Վանփոր երթալ շոգ. հետ պիտի հանդ.)	6
11 20 Գալ. Պեշիք. Օրթ. Գուր. Արնավ. Պեշիք Ր. Հիսար. Պոյամերը.	20
11 40 Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պեշիք (Բացի ուրբաթէ)	2
12 — Պեշիք. Օրթ. Գուր. Արնավ.	6

Կամաքշէն Ասիական եղեր. երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

12 50 Ուղղակի Գանտիլի	34
1 20 Լուսկ. Գուզկ. Պեշ. Զենկ Ա. Հիսար Գանտ. Բաշպ.դանէնէ Պեյգօզ (բացի ուրբաթէ.)	21
1 45 Ուղղակի Գանտիլի (բացի ուրբաթէ)	22
2 40 Ուղղակի Զենկ.Գանտ.(Բացի ուրբաթէ)	34
3 — Լուսկ. Գուզկ. Պեշ. Զենկ. Վանիք Գանտ. Ա. Հիսար Գանտ. Զուպպուդ. Բաշպ. Պեյգ.ուրբաթերը 2 30ին սկսելով Թարպ. Պեշիքեսերէ Հանդիպելով Մեզոպ. պիտի երթայ	37
3 40 Ուղղակի Գանտիլի (բացի ուրբաթէ)	38
8 15 Գուզկ Պեշ. Զենկ. Գանտ. Ա. Հիսար Գանտ. Զուպ.Բաշպ Պեյգ.զ (Բացի ուր.)	2
9 25 Պեշիքթաշ. Գուզկ.Լուսկ. Պեշիքէ. Զենկէլ. Վանիք. Գանտիլ. (Գալաթէն գացող շոգենաւերու հետ պիտի հանդ. գակցի)	23
10 5 Գանտիլի Ա. Հիսար Գանտ. Զուպ. Բաշպ. Պեյգ. Թարպ. Մեզաբ. Գալաթաքեր [ուրբաթերը Պեշիքէրդ]	33
10 10 Գալ. Գուզկ. Պեշ. Զենկ. ուրբաթերը 10ին միայն Գուզ. Զենկ. պիտի հանդպի	2
10 40 Լուսկ. Գուզ. (Բացի ուրբաթէ)	22
10 45 Պեշիքթաշ Գուզկեմ. Պեշիքէ. Զենկէլ. Վան. Գանտ. Պեշիքք (Ուրբաթի օրերը Լուսկ.	28
11 15 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանտրեմ. Զուպ. Բաշպ. Պեյգ.զ (ուրբթ. Գուզկ.)	23
11 30 Գալաթ. Գուզ. Պեշ. Զենկ. Վանիք	34

Ամէն ուրբաթ առաւօտ երեքին քառորդ մնացած կամուրջէն շոգենաւ մը ելլելով ուղղակի Պեշիք.

Ամէն ուրբաթ օր կամուրջէն ժամ չորսին շոգենաւ մը ելլելով Լուսկ. Գուզկ. Պեշ. Զենկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանտ. Զուպ. Բաշպ. Պեյգ.զ Թարպ. Պեշիք Մեզ.զ. Հանդիպելով Լեհիմ. պիտի երթայ։

Ամէն ուրբաթ երեկոյ սաստուկեսին Լեհիմ. շոգենաւ մը ելլելով Մեզոպ. Պեշիք. Թարպ. Պեյգ.զ Բաշպ. Զուպ. Գանտ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Զենկ. Պեշ. Գուզկ. Լուսկ. Հանդիպելով կամուրջ պիտի երթայ։

Գարձեալ ամէն ուրբաթ երեկոյ Մեզոպ.էն ասան մէկին շոգենաւ մը ելլելով Պեշիք. Թարպ. Պեյգ.զ Լեհիք. Միրիկ. Ր. Հիսար Ա.Գալ. Օրթաք. Պեշիք. Հանդիպելով կամուրջ պիտի երթայ։

Առաւօտուն Լեհիմհայլէն ժամ 12ին և 1.30ին և կամուրջէն 1.20ին և երեկոյթերը կամուրջէն 8 15ին և 8.30ին, և ժամ 10ին Մեզոպոպ.ընուէն ելնող շոգենաւերուն մէջ բեռ. չպիտի ընդունուին։ ժամ 10.40ին կամուրջէն Իւսկիւսարը գացող շոգենաւը բեռ. չպիտի ընդունի։

Փոքրագոյնից օգտուելու Մեզաբպուրնու և Ր. Գալաթ շոգենաւ. չպիտի հանդիպի։

ԻՒՍԿԻՒՍԱՐԵՐԵՐԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իսկիւսարէն	Կամաքշէն	Կամաքշէն	Իսկիւսար
— —	— —	— —	6 25
— —	7 5 Պեշիք	— —	7 5
12 —	8 — Պեշիք	12 20	8 15 Պեշիք
12 30	8 20 Վոսփ.	12 50	9 5
1 — Պեշիք.	9 —	1 20 Վոսփ.	9 50
1 30	9 30	1 35 Պեշիք	10 10 Պեշիք
2 — Վոսփ.	10 — Ֆերպ.	2 10	10 30 Ֆերպ.
2 30 Պեշիք.	10 20 Պեշիք	3 — Վոսփ	10 40 Գ.գ.
3 —	10 50	3 —	11 —
3 15 Ֆերպ.	11 — Գուզկ.	3 20 Պեշիք	11 20 Ֆերպ.
3 40	11 10 Ֆերպ.	4 45 Պեշիք	11 20
4 15 Պեշիք.	11 20	3 45 Ֆերպոթի	11 50
4 45 Վոսփ.	11 40	5 — Վոսփ.	11 55 Գ.*
5 — Ֆերպ.	12 5	5 35 Պեշիք.	12 5
5 30	— —	5 30 Ֆերպոթի	— —
6 15	— —		— —

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՕՐԵՐԵՔԻ ՕՐԵՐ

Իսկիւսարէն	Կամաքշէն	Կամաքշէն	Իսկիւսար
— —	— —	— —	— —
— —	7 5 Պեշիք	— —	— —
12 15	8 — Պեշիք	12 35	7 5
1 — Պեշիք**	8 20 Վոսփ.	1 20 Պեշիք	8 15 Պեշիք.
1 45	9 — Պեշիք	2 —	9 5
2 30	9 30	2 40	9 45
3 20	10 — Ֆերպ.	3 10 Պեշիք	10 10 Պեշիք
3 15 Ֆերպոթի	10 10 Պեշիք	3 45 Ֆերպոթի	10 30 Ֆերպ.
4 — Պեշիք.	10 40	4 30	10 40
4 45 Վոսփ.	11 10 Ֆերպ.	5 — Վոսփ.	11 20 Ֆերպ.
5 15 Պեշիք	11 10